

PŘÍLOHA – PŘEPISY PROVEDENÝCH ROZHOVORŮ

RESPONDENT 1

Karlín moc není čtvrt' vhodná k žití, v současnosti se vyznačuje výstavbou kancelářských budov a víceméně luxusních podniků nebo lépe řečeno lepších podniků, třeba tohleto (*Lokál Hamburg*) byla hospoda non plus ultra, no čtvrtá cenová to vyloženě nebyla, ale scházeli se tu štamgasti a bejvalo tu velice veselo. Teď jestli jste si všiml, půlka lidí sedí venku, v létě tady měli vyloženě lehátka, protože podle dnešních měřítek se tady z toho udělala nekuřácká restaurace a personál je tady většinou v převaze. To co tady dělalo Karlín Karlínem, to je pryč.

A takovýhle vývoj těch podniků je tady normální?

V podstatě jo, když si to tady projdete, tak většina je takovýhle.

Takže sem chodí na oběd spíše ti, co zde pracují?

No asi jo, ja nevím, já už sem nechodím, my už vlastně moc nikam nechodíme teda, upřímně řečeno.

To jsem se právě chtěl zeptat, jestli teda navštěvujete nějaké jiné podniky tady, kavárny, restaurace, hospody?

Maximálně když Jdu s kamarádkou někde někam, tak si někde dáme kafe, ale že bysme se tady někde scházeli, to vůbec nepřipadá v úvahu.

A jinak obchody a služby, jsou tady nově otvírané?

No Albert je tady na Křižíkovy, Billa na Florenci, Kaufland v Libni pod mostem. Ty jakoby větší.

Takže vy chodíte nakupovat takhle spíš do těch velkejch obchodů? Já jsem myslel spíš takový ty menší...

Ne, my jezdíme na Černej most, to je nejjednodušší. Dřív jste tady šel od jedný masny k druhý, od jedný pekárny k druhý, jako bagetama se neživíme, hamburgerama taky ne, takže to je takový když člověku dojde chleba, tak většinou maže tady k Vietnamcům co jsou nejbliž. To je takovej dnešní trend, tady běžíte pro něco, támhle běžíte pro něco.

Jak dlouho tu asi bydlíte?

Asi od 1971, přesně vám to neřeknu. Od 73 tady bydlíme s manželem oba dva vlastně.

Aha, tak to je asi dostatečně dlouho na to, abyste dokázala srovnat ten vývoj, jestli teda dřív jste chodila spíše od té pekárny k masně, nebo jak.

No my jsme třeba chodili tadyhle do Vrbiček, nebo do Mlejna jako na víno, na večere, teď by nám na to teda důchod asi nestačil. Hodně se tady zdražuje.

Myslíte, že ten rozvoj je teda zaměřený spíše na mladší lidi, že se sem stěhují spíše mladší lidi?

No já to nedokážu posoudit, protože my jsme v domě, teď to koupilovej majitel, takže vystěhoval děti toho původního majitele, my už tam máme třetí byt v tom baráku, nejdřív jsme bydleli v přízemí,

pak jsme šli do prvního patra, z toho nás vyhnal do druhého patra, což je úžasný na starý kolena, no a jsme tam tři partaje v celém baráku.

A jakým stylem Vás vyhnal?

Protože tam chtěl dělat dole kanceláře. Tak to tam celý rozboural a pak se přišlo na to, že nemá povolení, tak už to asi bude rozbouraný navěky.

Takže tam teď nikdo nesídlí?

No mimo nás tři partají nikdo, no. No když tady ještě bydlela dcera, tak ty tady někam chodili vždycky, někam do Urxový, a protože tady chodila do školy, tak s těma holkama vždycky vyrazily někam na kafe nebo na pivo. No ale ta z toho baráku šťastně prchla, řekla, že tohle teda ne, tak se odstěhovala.

A znáte víc lidí, kteří se takhle odstěhovali, třeba kvůli zdražování právě nájmu?

No ten náš majitel tvrdí, že to tady teda dneska frčí, ten Karlín teda, ale já mam dojem, že to teda až zas tak nefrčí, zaprvý ty nájem jsou neskutečně drahý, na to, co je to za čtvrt, i když ona se po tý povodni teda velmi zvedla, tím, že tady teda museli udělat všechno nový – kanalizaci, elektriku, tady bylo všechno rozkopané – takže to je patrně to, čím se to tady zvedlo.

To mě právě zajímá, co to konkrétně znamená, když říkáte, že se to tady zvedlo? Jako vnější prostředí?

No na hřiště nový choděj matky s dětma, to je pravda, ale neudělali tam pískoviště, tak to je pro dětičky taky jak dělaný, utopili do toho padesát mega a kdo to vymyslel, to nevim. No ale že by se sem hrnuli lidi houfně a prostě šíleli po Karlínu, to se říct nedá.

A naopak máte pocit, že se lidi stěhují pryč, Vaši známí, nebo takhle spíš ta starší generace?

No já nemám o nich tak nějak přehled, upřímně řečeno já se s nima nijak extra nestýkám, takhle s důchodcema vyloženě. Ne že bych je neměla ráda, ale tak nějak nemám potřebu, mám jinej okruh teda důchodců. Ale nemůžu říct, že by tady o to byl nějaký šílenej zájem; jako Vinohrady, ty vždycky frčely žejo, ale tady...dřív tady bydlela babička a měli psa se strejdou a tetou teda a vždycky jsme s tím psem chodili, na Maniny a takhle, a vždycky jsme tam strávili celý odpoledne, on tam chytal čolky, to teď už nemáte. Slepý rameno zasypaný, všude binec, předtím tam (*na rohanským ostrově*) to byl ráj, kytky se trhaly, to už teď vůbec není. Já neříkám, že to mělo zůstat, to netvrdím, ale proč z toho neudělali něco jako kus stromovky, nebo tak něco. Ty doy teda co tam stojej, ty koukej na řeku a naproti na letnou, tak to je pohled hezkej, ty novostavby tam. Tam jsou z jedny strany kancelářský budovy, z druhý stany ty obytný – jako jo, je to tam hezký, ale nevim, takový divný je to.

A tak jak byste si představovala vy vývoj Karlína? Nebo pokud byste mohla něco změnit, co by to bylo?

No to už dneska nejde.

Tak vy jste říkala, že už to moc není na bydlení, tak co udělat, aby se to změnilo?

No tady večer už choděj cizinci z hotelů a mezitím se courá pár lidí, ale většinou to jsou opravdu cizinci. Že by tu běhali nějak místní někde třeba v osm večer, to vůbec nějak. Mně to přijde vystěhovaný jak starý město.

Aha, takže nějaká jako komunita, to tady nefunguje?

No říkám, to se tady scházelo většinou po hospodách nebo takhle a to tady víceméně už zaniklo, možná jen výjimečně, ale třeba my máme hospodu v baráku, vždycky se to tam scházelo, tak tam teď slyším hlaholit jenom cizince, většinou Rusy. Takže asi ne. Ale ono už se to dneska asi moc nenosí. Ale že by se tady ty lidi nějak shlucovali, to ne.

A jsou tady nějaký aktivity – dejme tomu masopusty, nebo nějaký slavnosti pro ty místní, myšleno?

To jo, masopust tady je, ten průvod šel z Libně a končil tady, to jo, takovýhle akce.

Nebo farmářské trhy?

Farmářské trhy jsou tady dvakrát tejdně, ale ty úplně zavraždili, já tam nechodim, protože zaprvé jim zvedli nájem za to místo na stánek (z 500,- na 1000,-) spolu s tím, jak to převzala jiná firma po rekonstrukci parku. Takže trhy zkomíraj a trhovci se stěhujou jeden na Náplavku, druhý je támhle někde na žižkově, třetí je na Vinohradech; no a tady jsou dvakrát týdně ve čtvrtek a v sobotu, no tak ve čtvrtek tam jsou čtyři stánky a v sobotu možná šest. A dřív to byly všude stánky, prostě řekla bych, že radnice myslí úplně nějakým jiným směrem, než by měla.

A jak myslíte, že by měla myslet?

Tak když to předtím fungovalo, tak proč to ty firmě nenechali? Přece když něco funguje, tak to nebudu předělávat.

To bylo teda po rekonstrukci toho parku, tak změna firmy?

Jojo. Taky se tady jednu dobu vůbec neuklízelo, taky firma, která tady byla předtím, já teda nevím jaká, tak prostě se tady uklízelo, a pak se najednou neuklízelo. Jako vůbec. V zimě chodníky klouzaly, takvůty růžový stromy pak odkvetly, tak to tam leželo snad 14 dní, než někoho napadlo, že by to moh uklidit. A to tady běhali ob den, zřejmě nějaký veřejně prospěšný práce nebo co, a ty tady jezdili jak fretky po tom parku. A park se dodělal, a nic.

A to už se zlepšilo?

Jojo, už jo, po silných nadávkách teda, buzeracích na radnici teda. Ale veřejně prospěšný práce se tady nekonaj, nevím proč. To jsem nepochopila teda, ale to je věc pracáku, ne radnice teda. Ale dřív tady byli furt, vždycky ráno si přivezli poelnici a začli pucovat, kolem aut a takhle. A to bylo furt, teď to udělaj tak jednou dvakrát do měsíce. Park uklízej už, to jo. No, takže to jsou takový blbosti, který nechápu. Když něco funguje, tak to nechám na místě žejo, a ne že se to musí předělat.

A zkoušela jste třeba takhle s nějakýma problémama, co Vás trápily, jít na radnici, na zastupitelstvo, nebo napsat na radnici?

No, to mě napadlo. Ale do dneska mi neodpověděli. Teda na FB, tam je skupina Karlíňáci a Libeňáci sobě, tam se občas člověk dozví teda, co se tady děje. Ale na nějakou oficiální stížnost oni sem tam

jako i odepíšu. Ale to je vždycky takový...tam vám neřeknou přesně, to vždycky tak jako zabalený, takový jako“my jsme to přečetli, vzali jsme to na vědomí a uvidíme, jestli s tím něco uděláme, nazdar“. Takže to Vás pak přestane bavit, protože pokud se vyloženě nebrodíte před barákem v odpadcích,tak si zvyknete, to růžový z těch stomů stejně časem shnije...takže takhle odrazují lidi vyloženě od všeho.

Takže máte pocit, že MČ Praha 8 nevychází Karlínu moc vstříc?

No já nevím, jak vychází vsříc třeba Kobylisím, Bohnicím, jenže to jsou sídliště, to je úplně o něčem jiném. To je úplně jinej systém. Tohle je střed města; že tadyhle bude pěší zóna, že snad jednu dobu tady ani neměly jezdit tramvaje, proti tomu jsme se teda vyloženě všichni postavili, protože metro sice je rychlý a je to fajn, ale tou tramvají přecijen je to v něčem lepší. A v tom metru tady v křižíkový, tam třeba nějaká babka s vozejkem je ztracená, tam dolů jsou schody, jsou tam teda i jezdící schody,ale zase dolů je schodiště. Takže metro dobrý, ale ty tramvaje jsou leckdy dostupnější. A zvlášť ty nízkopodlažní, ty jsou úplně bezvadný. "

A o tom se reálně uvažovalo, že by byla zrušená ta tramvajová linka tady?

To bylo po tý povodni asi patrně, že by to vyšlo levněji, že by nemuseli opravovat ty koleje žejo. Ale nakonec je teda opravili.

A pěší zóny, ty se tady tak nějak postupně vytvářejí? Dochází k omezování automobilové dopravy?

No ani ne, tady to zkrouhli na třícítku, ale to zkrouhli kvůli kolu, tady jsou cyklostezky,což je taky vtipný, cyklostezky jsou v protisměru, takže to nikdy nevíte, kdy to kolo vyrazí. Takže tam jsou problémy třeba při parkování nebo vyjíždění. To samý v Křižíkový, tam parkují auta po obou stranách, někdy i v druhým pruhu, tak je to takový nepřehledný.

A hodně tady lidí jezdí na kole?

Hodně hodně, ony tady byly i ty *bakesharingový* stanice. Tady je to na to kolo dobrý, tady nejsou kopce.

Proto mi to přijde jako dobrý nápad, podporovat cyklisty.

Ale jo, já neříkám, že ne, ale to je další věc, co by se nějak měla vyřešit. Já proti nim nic nemám, ale musí si uvědomit, že jsou účastníci silničního provozu a tudíž na ně platí stejné předpisy. Navíc to auto sakra je silnější.

A ve chvíli, když se tady ta doprava zklidňuje, že se tady udělala ta třícítka například, tak připadáte si bezpečněji na ulici?

Mně je to srdečně fuk. No zklidnila...vidíte to přeplněné parkoviště? Tady parkuje půl republiky, večer odjíždějí. Sem se přijede, tady se to práskne, a metrem se jede dál. Takže u nás v ulici třeba tam je čtyři pět pražáků podle čísel a jinak je to všechno bůhví odkud, ty odjedou a zase přijedou venkovský večer do divadla a zase to tam nacpou. Takže my když někam jedem, tak se musíme vsunout mezi tyhle dvě várky, anebo ty tašky taháme tady z toho parkoviště (*u karlínského nám.*). A to tvrdili asi před dvěma lety, udělali velkej humbuk, že rezidenti si maj udělat takový ty parkovací kartičky, na

který tady budou moct parkovat. Ale ty kartičky zatím nejsou k ničemu. A my jsme tuhle platili pokutu, že jsme zaparkovali tam, kde jsou ty trhy.

Vy jste říkala, že mezi starými lidmi tady moc známých nemáte, že nežijete v nějaké komunitě?

Nemám, já mám okruh známých z chaty, druhé okruh známých z bejvalý práce, takže tady jsem ani nestíhala navázat styk s někým, protože já dělala na letný.

A znáte své sousedy?

Sousedy znám no, jenže většina už se odstěhovala. Pak je tam ta paní, který je asi osmdesát, ta se musela stěhovat taky o patro výš a ta to stěhování asi odnesla, protože nějak se jí nevede, ta je z toho nešťastná. Dcera, ta bydlela naproti nám, tak ta se radši odstěhovala. Majitel nám zvýšil nájem o čtyři tisíce. On ten byt musel udělat, velkej v tom druhym patře rozdělil na dva. Tam měla bydlet i dcera, ale když viděla, co tam udělal a že s ním není řeč, tak raději odešla. První nabídka byla, že nám dá sto tisíc, a ať to s manželem za těch sto tisíc uděláme – podlahy, vymalovat, elektrika, topení...a já jsem mu říkala, že s těma oknama se tam nevejdem. Tak to nějak zvadlo a pak tam začal dělat a dělat sám. A tak nějak to zfušoval, takže ten byt teď, na to že po rekonstrukci, je na tom docela špatně, a místo necelých pěti platíme osm tisíc. Plus nám tam dal úplně předimenzovanej kotel, my máme byt 40m čtverečních a máme tam kotel pro rodinný barák. A ten taky podle toho žere, takže přes zimu jsme za 2 měsíce platili dalších asi pět tisíc. Podívejte se, to vůbec nemá smysl. A takovejhle blbců tady asi bude víc, v těch barákách. Snaží se na tom maximálně vydělat, ale zároveň tomu moc nerozumí, co dělá. Zbytečně utratil velký množství peněz. A myslím, že to nebude jedinej případ.

Jak velkou část příjmů asi dáváte na nájem?

No zvednul se o 4 tisíce, teď dáváme přes osmičku. Já platím nájem, manžel platí zbylé poplatky, mě po zaplacení toho nájmu zbyde 3400,-. A to ještě platím mobil a sem tam se vždycky ještě něco vyvrbí, takže mi zbyde třeba 1500,- až 2000,-, takže to taky není nic moc veselýho, do hospody už nechodíme no.

A nedá se zažádat na MČ P8 o nějaký příspěvek na bydlení?

No ten majitel s tím počítal, on mi říkal asi třikrát, ať si zažádám o příspěvek na bydlení, ale nám nidko nic nedá, protože jsme dva. A vycházet z toho, že on napálí činži a já budu muset na sociálku, aby mi stát přispěl, to mi přijde dost zcestný jednání, s tím nemůže počítat, to je nesmysl. Nebo nesmysl...pro něj to nesmysl není. Ale on s tím prostě počítá a to jako není zrovna košer. A já bych řekla, že takhle asi uvažujou kdekoli, že to není jen specialita Karlína. To je běžný, pokud nebydlíte ve vlastním.

A zvedají se tady podle Vás nájmy rychleji, než v jiných částech?

To tak vypadá, že se tady zvedají rychlejc, ono tady bylo dřív levno. Byla to dělnická čtvrť, ale nebylo to nijak děsný. Znáám to tady od malička. Nevím, mě to tady nepřipadalo nějak zlý. Třeba Vysočany byly daleko horší. Vysočany, tam byly vyloženě kolonie, to tady nebylo, co já vim. Tady byly normální domy. A to co se dneska bourá, to jsou fabriky, ale ne obytný baráky, až na těch pár teda, co teda spadlo.

Máte pocit, že se tu žije zdravěji, je tu více zeleně, čistší vzduch a tak?

Tak čistší vzduch je všude, protože se netopí kamnoma. No a ty parky, ty tady byly vždycky, aspoň co já pamatuju. Já bych řekla, že tu zeleň spíš ubíraj, než přidávaj.

A co bezpečnost, připadáte si zde bezpečněji než dřív?

Jo, to je lepší, cikáni vymizeli, z větší části.

A to byl problém dřív?

No my jsme měli jedny vedle sebe dřív, to bylo zajímavý no.

V čem?

No oni jsou strašně sví. A to byli ještě takoví ti lepší. Zaprvé žili z těch sociálek, podotýkám nezávidim, ale to co bylo jo, my jsme se dokázali vždycky o sebe postarat. Takže pojedou na tábor, tak dostali peníze na tábor a i na oblečení nějaký, to měli na tom táboře a když přijeli, tak to vyhodili do popelnice a šli na sociálku, aby jim dali znova na nový. Nebo rozsekali okno, a šli na OPBH že chtěj nový, tam jim samozřejmě řekli, ať si dojdou ke sklenáři, tak se na to vykašlali a okno pak bylo dlouho rozbitý a furt si stěžovali, že jim tam táhne. Říkám, to je úplně jiná mentalita. Klíče od baráku jsme měli asi 5 minut a už tam byla sirka, to se nezamikalo vůbec. Vedle byl herna-bar nonstop, jsme měli v domě, tak jste otevřel dveře a omdlel jste, protože tam smrděla marijána...

A takovýhle podniky – nonstopy, herny, bazary – tady ještě jsou?

No jedna herna je tady v Křížíkový, ta už je tam dlouho a nějak to tady docela vymizelo, bych řekla.

Tak to se asi dá vnímat pozitivně?

To jo, to je jediné dobře. Ty se tam stahovali strašně, protože to bylo otevřený furt, nonstop. Tam si občas dělali mejdan na chodníku, řev šilenej, přijeli autem, pustili nahlas céděčko. A když jsem volala policajty, jestli by s tím mohli něco udělat, tak nepřijeli, se do toho nebudou přece plést, by mohli dostat na budku.

Takže to složení obyvatel se teda nějak změnilo, myslíte?

To jo, je tu větší klid. To se změnilo k lepšímu.

To taky souvisí se zdražováním, myslíte?

Ne to je jedno, oni neplatili ani ten nízký nájem, ani elektřinu, oni ji měli napíchný ty dráty, oni si moc hlavu nelámali s tím, ale nebyla moc a síla je odtamtud dostat. Takže to je změna k lepšímu, velmi k lepšímu.

Dá se říct, kdo se sem teda místo takovýchto lidí stěhuje?

Já bych řekla, že se sem stěhujou z těch kanceláří asi, protože aby to měli blízko. Jinak opravdu nevím, to nedokážu posoudit, k nám se nikdo nestěhuje. My nemáme žádný nové sousedy. Tam jsme my, ta stará pani, a pak ukrajinka tam má dole krejčovství. Ale ta už tam bydlela předtím. A víc nás tam není. Takže my se známe, my se pozdravíme, my si pokecáme, ale že bysme šli na pivo, to ne.

A dřív to tak bylo, že jste šli se sousedama na pivo?

Ne nebylo, to jsme si maximálně pokecali se balkóně na lavičce, ale tu nám vyhodil majitel, že tam nesmí nic bejt nikde.

A Vaše sousedka se tím krejčovstvím užíví? Utáhne ten zřejmě se zvyšující nájem? Protože tady se to asi rychle mění, jak jsem pochopil.

Jo to mění, tady je něco otevřeného dva měsíce a ono je to buď zavřený anebo je tam už něco úplně jiného. To jde rychlostí blesku.

Ale Vaše sousedka se teda drží, nebo jsou teda i obchody, který se drže?

Ona se drží no, anebo vedle jsou nějaký dekoračky, který se taky drže no, asi maj někde nějaký smlouvy, který je drže nad vodou, ale zřejmě z toho, že by tam někdo běžel něco si nechat ušít, z toho by se asi neužil. Musej mít někde nějakou klientelu, ale teda nevypadaj, že by strádaly, ani jedna. Já s ní o tom moc nemluvim.

Můžu se zeptat, co se Vám na Karlínu nejvíc líbí a potom co Vám naopak nejvíc vadí?

Mě se tady vůbec líbí! Já nejsem negativní, jen jsem prostě říkala, co je tady jinak, než bylo. Já si nestěžuju, Já si dojedu kam potřebuju, čím potřebuju, to je bezvadný. Na černej most nakupovat jsme jezdili pořád. Akorát teda jezdíme ve všední den, abychom jezdili proti zácpám. Já si nestěžuju, občas mě něco naštvete teda, mi to hne žlučí, ale s tím nic neudělám, přijde mi to blbý, ale co já udělám s tím, že támhle postavili dok (Dock) u vody, že se jim to brzo vytopí, že tady postavili podzemní garáže, mě to nebolí, jejich garáže to vytopí. Já tady v Karlíně ráda dožiju.

Takže s celkovým směrem vývoje Karlína jste spokojená?

Jojo, říkám mě berou dech jednotlivosti, jako výstavba skleněný office budovy na starým hřbitově u Invalidovny místo kapličky, to je naprosto zbytečný, tady je místo na rohanským nábřeží, proč zrovna tam, zvlášť když to nakonec stejně nepronajmou, páč to bude moc drahý, to mi vadí.

A znáte nějaký lidi, kteří se museli vystěhovat, že by to tady na ně bylo už moc drahý?

Ne, neznám, My jsme se tak nějak udrželi, jinak nevím, netuším. Pokud se nestane někomu něco jako nám s panem majitelem, tak si myslím, že tady žijou docela spokojeně. Teď jedna pani sháněka menší byt, že platí 15 tisíc, ale za devadesátimetrovej byt. Tak jsem jí říkala, že my platíme za 40metrovej byt deset, tak to není výrazný rozdíl. Ten menší byt, do kterýho by se třeba ty starší stěhovali, nevyjde zas o tolik levněji. Takže mě kdyby někdo nabídl o pět stovek nižší činži za nějaký byt notabene na druhym konci prahy, tak do toho taky nejdu.

Já si nestěžuju, ty věci, to jsou takový, když tady žijete takových let, tak Vám to přijde divný, ale nestěžuju si, mně se tu fakt líbí.

A kdybyste mohla cokoli změnit, co by to bylo?

No vyhnala bych majitele teda, ale to asi není ono. Ale obecnějšího, mě nic tak vyloženě neštve, že bych z toho byla nějaká divoká, to jsou jen takový postřehy, pokud teda nezačnou stavět skleník v tom parku.

RESPONDENT 2

Přináší Vám proměny Karlína spíše problémy anebo Vám spíše vyhovuje?

Karlín byl před povodní takový ušmudlaný, za minulé éry jste chodili ulicemi, které byly pusté, všechny rolety těch krámků byly stažené, bylo to takové posmutnělé. Po revoluci se to změnilo k lepšímu, ulice ožily, poněvadž obchůdky se buď otevřely a hlavně se rekonstruovaly. A už v té době začala i výstavba administrativních budov, takže bych řekla, že Karlín se v tomhle změnil. Z takového opuštěného potměšilého místa se najednou rozjasnil. Jsou to sice budovy velké administrativní, ale myslím, že se hodně povznesl ten Karlín. Mně se líbí to, že je to téměř v centru, můžu jít pěšky do centra, navíc mám k dispozici autobus, tramvaj, metro. Takže celkově se z toho stala taková efektivní čtvrť. I s výstavbou bytovek. Možná že se částečně změnili i lidé, protože za minulé éry tady bylo hodně cikánů, a ti se dost nepěkně chovali, poněvadž hodně ničili, třeba ten park, tak ty lavičky byly takové poničené, a ti cikáni byli příliš hluční. To obyvatelstvo se trochu změnilo si myslím, buď cikánů ubylo, nebo se přizpůsobilo, nevím. Takže v tom je to lepší. No a co se týká té živosti, tak otevřelo se tady spoustu různých občerstvení, různých obchodů, nicméně je pravda, že ty obchody nemají dlouhou trvanlivost. Že je toho přespříliš, třeba od viaduktu jednu stanici je asi 5 občerstvení nebo možná ještě víc. Zajímavé je, že některý se ujal a je hojně navštěvovaný, naopak jiný je zase utlumený, že tam nevidíte človíčka, takže třeba za půl roku nebo i třeba za tři měsíce se to změní a přijdou jiní. Ale asi je tu všeho dost, ať už oblečení, to dřív převládalo, teď víceméně převládá občerstvení. Takže je toho hodně moc. Ale myslím, že se Karlín hodně povznesl, vloni byl opraven ten park, oprava trvala 8 měsíců. V listopadu byl otevřen a velice prokoukl. Je dobré, že tam zachovali staré vzrostlé stromy, které dávají stín, ale zasadili i nové; zároveň tam jsou krásné záhony, nové lavičky, tu kašnu obnovili, takže je hezký a zajímavý průhled z Karlínského náměstí na kostel. No jinak co by mi vadilo; vadí mi nepořádek někdy, poměrně se město snaží jakž tak udržovat čistotu, ale veliký nepořádek bývá u popelnic tříděného odpadu, tam bývá opravdu velký nepořádek, hodně tam nosí odpad z obchodů, tak se to rychle zaplní. Jinak se v Karlíně žije dobře. Co mě vadí je to, že se Karlín chce oddělit od Prahy 8, že prý se chce přidat k Praze 7, nevím co tím kdo sleduje, nevím, ale myslím, že ta Praha 8 toho pro Karlín dělá dost.

Co se týče povodní, ty nadělaly velké škody, u nás u Karlínského náměstí byly až 4 metry vody. Ti, kteří bydleli v přízemí anebo obchody měly de facto všechno zničené. Je jeden dům na zastávce tramvaje Křížíkova, který stále 16 let po povodni není opravený. Jinak ale Karlín od té doby vzkvétá, probíhá velká výstavba. Je tu hodně administrativních budov, do kterých dojíždí zaměstnanci, kterých je opravdu hodně, ovšem ti lidé ráno přijedou a večer odjíždějí. Takže tu nebydlí, ale v poledne se například musí někde najíst, takže ty služby se hodně přizpůsobují těmto lidem a vyplatí se jim to. Restaurace a kavárničky jsou plné a hodně využívány.

Nemáte problém s tím, že tyto služby jsou spíše pro mladší, bohatší a právě ty, které tu nebydlí, a vy si možná nemáte kupříkladu kde nakoupit?

Mně tohle vůbec nevadí, já mám radost, že to město ožilo, že ten pohyb je a že ty služby využívají. Tady bydlí dost starších lidí, které ty služby nevyužívají, je tu dost kavárniček a restaurací, které místní lidé myslím tolik nevyužívají. Takže myslím, že pokud by to nebylo, tak by ten Karlín tak živý nebyl.

Takže vy nemáte problém, že byste si například neměla kde nakoupit?

Absolutně ne, tady je těch obchodů dost, například ne Florenci, je tam Billa, je tam Albert, o stanici dál je Lidl, takže tyhle řetězce stahují ty obyvatele a ty malé obchůdky tady de facto neexistují. Protože ty by se neuživily. Takže možnost nakoupit je, mohu do kavárny, restaurace, i ty služby, takže vůbec mi to nevádí, naopak jsem ráda, že ten Karlín žije a řpeju těm lidem, kteří se na tohle dali na ty služby a to, aby prosperovali. Naopak jsem smutná, když vidím, že ten obchod co tam je, že se překopává.

To je hezký. A vy bydlíte někde tady v Karlíně?

Ano, bydlím v bytě, který má majitele, který se dost let staral o ten dům, ale ta rodina je rozrostlá a nějak se nepohodli a usilovali o to, aby se rozdělily ty byty, takže už to není centrální, každý má tu svou část, kterou většinou prodali, ty byty mají hodně různých majitelů, takže konkrétně náš dům mi připadá jako kolej. Hodně majitelů ty své byty pronajímají a pronajímají je studentům. Takže se to u nás hodně rychle mění a jako bych řekla starousedlíci jsme tam asi 4 nebo 5 partají z těch 24 bytů. Takže já se tam potkávám s mládeží, tak se pozdravíme usmějeme, promluvíme a za nějakou dobu potkám zas někoho jiného, takže se to tam často mění a je to takové studentská kolej. Ale myslím, že ostatní domy mají asi stabilnější obyvatelstvo.

A když se tam ti spoluobytelé točí, tak je moc neznáte?

Tak dneska je taková situace, že lidé se tak nějak ve městě moc důvěrně nestýkají. Že se pozdraví, promluví, to jo. Ale že by jako na vesnici, že by seznali nějak do podrobná, to ne. A na venkově se znají různé generace, kdežto tady ne. Lidé jsou dost uzavření, a takové nějaké přátelské setkávání, to jsem tady nezažila.

A nesouvisí to s tím stěhováním spíše mladších lidí?

Ono to bylo i v minulé době, myslím, že taková jakoby soudržnost neexistuje. Neřekla bych, že se to nějak změnilo, možná naopak na vesnici. Ani v tom domě se tak nějak nestýkáme, ani dřív ani teď. Tak že na chodbě třeba trošičku promluvíme, ale že bychom se nějak navštěvovali, že bychom si půjčovali nějakou mouku cukr sůl, to jsem teda nezažila. Ani dřív, ani teď. Lidí na to asi ani nemají čas, každý se zaměřuje více na sebe. Případně se scházejí spíše skupiny zájmové, ale jinak je to hodně takový uzavřený, sobecký. Jednak není čas, je to honba za prací, péče o děti, taková soudržnost není.

A když jste říkala ty zájmové skupiny, jsou tady v Karlíně dostupné nějaké právě zájmové skupiny, aktivity pro seniory?

Tak tady je hodně, jednak pro seniory jsou ty tyhle kluby (*seniorů*), což je výborný, najdeme zde různé aktivity, které odpovídají různým zájmům, filmy, vycházky, trénink paměti. Jsou tu i pro mladší obyvatele, a lidí jsou pro tu lokalitu asi docela nadšení, protože když Praha 8 něco organizuje nějaké ty masopusty, nebo otevření parku bylo a podobně, je to poměrně navštěvované, což se mi velice líbí, to tak nějak podporuje a to já mám ráda.

Takže máte pocit, že i teda pro seniory je tu dost aktivit, že když třeba vy chcete potkat lidi nějak, tak víte, kam jít?

To určitě, na Praze 8, pravda že více třeba v Bohnicích, je hodně těch aktivit, takže kdo chce, určitě se může zapojit. Jestliže se někdo vymlouvá, že ta možnost není, tak to není pravda, protože ta možnost

je. Buď je pohodlný, nebo nemá zájem, nebo ho třeba něco trápí, ale ta možnost tady je, takže se nemohou lidi vymlouvat. Je pravda, že některé ty věci jsou možná pro seniory je to moc drahé, že si to třeba každý nemůže dovolit. Ale myslím, že kdo chce, si vždy něco dostupného najde. Vycházejí časopisy, každá čtvrt' vydává svůj časopis, kde jsou různé věci i pro seniory, nabídky účasti, soutěže, pěvecké kroužky, opravdu si nemůže nikdo stěžovat.

A vy konkrétně se ještě něčeho takhle účastníte?

No dnes už chodím jenom sem jako takhle z aktivit, ale jinak chodím hodně na koncerty, výstavy a tak.

Já se vrátím ještě k tomu bydlení, vy bydlíte v nájemním jste říkala?

Ano, přesně tak. Nájem tedy jsou poměrně drahé, já teda mám menší byt, protože jsem se po smrti manžela přestěhovala sem do menšího, mám tady garsonku, ale platím zhruba 5000,- Kč, což je asi polovina mého důchodu.

A zdražuje se to nějak poslední dobou společně s tím zlepšováním prostředí Karlína?

No já mám štěstí, že majitel té mé garsonky je člověk solidní, takže nájem nijak zvlášť zatím nezvyšuje, zatím to zůstává na té úrovni, co to bylo, tak to není takový problém. Tak nevím, jak to bude v budoucnu, ale zatím je to dobré. Podívejte se, vždycky se dá vyjít, člověk musí umět rozumně hospodařit. Na co mu kapsa stačí, jak se říká. Neřeknu, když někdo třeba nemá rodinu a nemá ani to životní minimum, tak pro něj mohou ty nájem vysoké, ale ony jsou i nějaké možnosti obrátit se na městský úřad nebo na sociální poradnu nebo tak podobně, že přispějí něčím, myslím, že to není nic velké, ale vím, že třeba přispívají na byt, vím, že paní co tam bydlí naproti, tak má větší byt a té přispívají nějakou částkou, nevím jakou, na ten byt, takže to se dá. Ale vyskakovat si moc nemůže žádný důchodce asi, já bych řekla 10000 je opravdu málo pro důchodce. Když dá třeba těch 5000,- na bydlení a ze zbytku má slušně vyžít, dát si třeba věci do čistírny, jídlo, něco si občas koupit, něco si trošku dopřát, nebo někam vyjít, do toho divadla, no tak to už nestačí. Takže si myslím, že stát by měl trochu přidat těm důchodcům, protože pořád jsme pod normálem. Ale pokud člověk umí hospodařit, tak se dá vyjít.

A znáte třeba někoho, kdo zde bydlel, ale kvůli výraznému zdražování se musel odstěhovat do levnější čtvrti?

Já neznám, ale určitě takové případy jsou, kdy třeba tady člověk bydlel 50 let, ale bydlel moc ve velkém, tak se musel odstěhovat. Ale tak musí si vybrat nějaký pečovatelský dům, poněvadž jsou krásný některý, třeba tady vdáblících ta rosa, ale to je nedostupný strašně, hrozně drahý, na to důchod nemůže stačit, tam něco doplácí stát a něco asi musí rodina, ale někdy ani ta rodina nemá tolik. V tomhle je to složité. Konkrétně neznám takový případ, ale určitě jsou takové, co tak slyším z doslechu, že se musí stěhovat do menšího aby to utáhl, anebo nevím, pečovatelské domy jsou drahé, tak spíš nějaký menší byt.

A co vnější prostředí, to se nějak změnilo?

Je to pěkné, ale měla by nějaká osvěta, lidi nemají rádi, když se jim něco neříká, ale nějaká výchova, že by se měli lidé naučit používat mozek, uklízet, nehodit papírek na zem, ale do koše, košů

je tu dost. To se mi nelíbí tahleta lhostejnost lidí, a nepořádek u těch popelnic na tříděný odpad, což je do jisté míry i vinou lidí, poněvadž to nesešlapují. Jinak se mi nelíbí to sprejerství, jsem pro ty plochy, ať se jim daj, těm sprejerům.

Jsou nějaká negativa, která vám přinesla ta proměna Karlína třeba v v posledních deseti patnácti letech?

Možná taková ta lhostejnost lidí vůči společnému, ten pořádek na ulicích a tak, lidi by si to měli nějak uvědomit, nebo možná nějaký strážník by měl zakročít, možná větší přísnost na lidi. To je jediné, co se mi tak nelíbí ta lajdáckost a nepořádek, jinak nevím, je rávda že třeba tramvaj 8 má velké intervaly, v sobotu že jezdí jen jeden vagón, ale jinak ta doprava je dobrá, metro, tramvaje, autobusy, každý si může vybrat. Trhy jsou tu, park krásnej máme, spoustu obchůdků všeho druhu, živo, tak já nemůžu říct nic špatnýho. Teď se stalo u nás v domě, že jsme tam měli nepořádek ve dvoře, to bylo domácího, ten by si to měl uklidit, ale jak tam jsou ti mladí, tak oni si to uklidili a napadlo je, že se tam budou nějak potkávat, nějaký ty mejdany, tak vyhlásili úklid dvorku a všechno no a ujalo se to celkem, uklidili to, přeseli hlínu zaseli travičku, takže se tam něco děje, takže je vidět, že když se chce, tak to jde. Jinde jsem to neviděla, neslyšela, jestli něco takového je, ale u nás ano. Asi tam kde jsou ti starousedlíci třeba, tak tam asi tolik ne, ale možná právě v těch novějších domech, tam směrem k vltavě v pobřežní ulici tam je taková nová bytovka, tam to maj krásný i nějaký jezírko, kachničky jim tam plavou, tak tam možná žijou i víc tak nějak společně, nějak že se scházejí, nevím.

Kdybyste mohla něco změnit v Karlíně, co by to bylo?

Asi jenom ta čistota, jinak mi nic nechybí. Ten vývoj je pozitivní, myslím že i kriminalita tady se snížila, už tady těch problémů moc není, myslím, že se to po všech stránkách zlepšilo. A blízko centru a jak to tak sleduju, tak myslím, že Karlín je žádané místo. Ty proměny jsou perspektivně hlavně pro mladé lidi, ale dá se tady vyžít, nesmí člověk jen nadávat, musí chtít, musí něco dělat, případně opravdu požádat P8 o pomoc nějakou. Ale já to vidím pozitivně, žádné větší problémy nemám.

RESPONDENT 3

Můžu se zeptat, jak dlouho bydlíte teda v Karlíně?

Pětačtyřicet roků. No vlastně víc, skoro padesát, od 10 let. Bydlím v tý devatenáctce, bydlím tam 45 roků, jsem tam nejstarší nájemnice. Ale věkem je tam ta paní devadesátiletá, ale ta je tam jen třicet roků. Bydlí ve třetím patře.

No jo, tak to se teda dá říct, že jste starousedlík. A líbí se Vám teda Karlín?

No, já jsem bydlela tenkrát na Krakově (*po povodni*), to je na Praze 8 taky, to je, jsou to Kobylisy. Tam jsem bydlela v garsonce, ale jak jsem se dozvěděla, že se to (*Karlín*) bude opravovat, v tu ránu jsem se vrátila, nezůstala jsem jinde. Prostě opravdu, zatvrzelá Karlíňačka.

Tak to jo. A co se Vám tady nejvíc líbí? Kdybyste měla vyzdvihnout jednu věc, nebo víc, pár věcí...

Tak třeba teďka byl opravovanej park, jako na Karlínským náměstí, a že nákupy jsou tu, bez nějakýho dojíždění někam, já nejsem z těch, kteří by dojížděli někam, že támhle je něco levnějšího, prostě mám tu svojí Billu, mám to na chodníku, dojdu si tam pěšky, akorát zpátky s nákupem se svezu, a tady při cestě mám Albert, takže dva obchody.

Aha, takže obchodů tu je dost, jako možnost nakoupit potraviny?

Jo jo jo, a všeho, i služby, akorát bohužel jako důchodce člověk na to nemá žejo.

Aha, to je zajímavé, k tomu se ještě dostaneme. A ještě co Vám tady v Karlíně tak nejvíc vadí naopak?

Teď už nic, teď už ne, protože tady po těch povodních se to tak jako vyčistilo a takhle a i ty nepřizpůsobiví lidi. A nemluvím opravdu o romech. Celkově nepřizpůsobivých tu žilo dost. A konkrétně my jsme měli v baráku čtyři rodiny vystěhovaný na exekuce ještě před privatizací a to nebyli ani jedno romové.

No tak ona to byla hodně taková dělnická čtvrť předtím.

Přesně no, opravdu jo. Bylo to špatný, že někdo nemá peníze, jasně, ale to bylo i chováním. Tak teď je to tu lepší. Já vlastně ani moc neznám lidi z baráku. Ani nevím, kdo tam bydlí, akorát ta paní ve třetím patře. Nás ještě nevystřnadili.

Takže vy bydlíte v nájemním?

Jojo, je to jako družstevní, ale nájemnice. Normálně platím nájem.

A dokážete odhadnout, jakou část měsíčních příjmů dáte na ten nájem? Je to přes polovinu?

No to určitě je, dostávám i příspěvek na bydlení. Mám dva důchody, vdovskej i starobní, a stejně by mi to moc nevystačilo.

Máte pocit, že se bydlení tady pořád zdražuje?

Neřekla bych. I když nevím vlastně, co mě čeká, příští týden mám dostat novou nájemní smlouvu. Mně měřili v pátek před týdnem metry jako byt, tak uvidíme, co mě čeká. Díky tomu, že dostávám příspěvky na bydlení od státu, tak nějak vyžiju, ale pokud by to stát přestal platit, tak nevím, jak by to bylo špatný, hodně špatný. Určitě nájem pohltí víc jak polovinu. Ale tak to životní minimum mám, my to umíme z toho vyžít.

Rozšiřuje se tu nabídka služeb? Otevírají se nové obchody?

Asi se tu těžko živnostníci živí, protože se to tu hodně mění (*velká cirkulace obchodů*). To je asi daný tím nájmem, že pak zjistěj, že jim to nevynáší. Jinak nějaký nový se otevíraj, ale já chodím hlavně do té Billy. Ale uvítala jsem vlastně otevření „racionální prodejny“ (zdravá výživa, biopotraviny), snažím se o zdravé stravování. Na vánoce jsem si koupila přistýlku v novém obchodě s nábytkem a tam to občas okukuju, kdyby bylo něco rozumně, že bych si to koupila. Jinak na ty novoty moc nejsem. A kytičky si kupuju tady u metra. Ale opravdu se to rychle střídá, například tam těsně před viaduktem.

Říkala jste, že se změnilo obyvatelstvo čtvrti, a to spíše k lepšímu?

Ano, u nás v baráku potkávám samé mladé lidi, sice se s nimi moc neznám, ale pozdravěj mě... ale sousedy teda moc neznám. A sousedský vztahy žádné hlubší nemáme, to mě mrzí. Dříve to bylo lepší. Dříve jsme se znali osobně, o moc líp. To už teď absolutně není. Teď tam lidi víceméně jen bydlí, žádné větší vztahy tam nejsou. Je to jiný než to bylo.

A máte známé jinde po Karlíně?

Jojo, v protějším baráku mám kamarádku. A potom tady z klubu (klub seniorů) mám známé. A všude tady po Praze 8 nějaké aktivity, já korálkuju, korálkový výrobky dělám, pak patchwork, takový šití a chodím si dvakrát za měsíc zazpívat do Kobylis, takže aktivit je tady dost. Praha 8, to musím pochválit, se stará o důchodce. I cvičení tady je, jako fyzický, pro ty ještě starší.

Já jsem kvůli privatizaci chtěla jít do pečováku sem (do Karlína, na Bulovku jsem nechtěla), ale asi je lepší zůstat doma a nechat si nosit třeba jídlo od terénních pracovníků. Nadměrný byt nemám, tak už sem nikam nepůjdu. Tak to dělá i ta devadesátiletá paní od nás z domu. Já jsem jí předtím pomáhala, ale teď už to nezvládnou.

A ty lidi se u Vás v domě točej rychle?

No, a třeba v přízemí u nás je ubytovna, že si to koupil nějaký podnikatel a přespávají tam zaměstnanci té firmy. Teda já to takhle tipuju. Ten podnikatel si to koupil, šel do družstva...v podstatě jsme zjistili, že v tom družstvu jsou samí cizí lidi.

Mění se pro Vás něco tím, že byt vlastní družstvo?

No takhle, já to mam tak, že bez náhrady mě nikdo nemůže vyhodit. Akorát mne teda můžou dát takový nájemný, že to neuplatím. To myslím, že se dělá, že tak zvýšej nájem, že ty lidi dobrovolně odejdou.

A znáte někoho, kdo by to měl takhle, že by se musel kvůli výši nájmu odstěhovat?

Ne, to ne. Já vám něco řeknu, pro pár to problém není, ale když je člověk sám. Když máte dva důchody, tak to jde.

....

A optika tady je, těch je tady hodně, a lékárny a doktoři, taky dostupní. A pošta taky blízko. Takže všechno co potřebuju ke každodennímu životu, tak mám po ruce, jsem spokojená. Zanedlouho jdu na operaci kvůli zraku, tak samozřejmě jdu na Bulovku, jako Karlíňačka, o jiné jsem nepřemýšlela.

A když jedu z Florence tak bydlím na takovém místě, že můžu jet jednu zastávku a pak to dojít anebo jet dvě a pak se vrátit, já jezdím dvě, protože pak nemusím složitě přecházet ulici. Já teď špatně vidím, mám šedý zákal, tak si nechci komplikovat život.

Jsou tady nějaká místa, která dříve třeba byly nějaké normální obchody a teď se z nich staly spíše luxusní, třeba hotely, restaurace, které moc nevyužijete?

Jojo, a hodně kaváren, třeba i s kočičkami, venku mi to nechtěj věřit, říkaj „vy pražáci, už nevíte, co by“. Jo ale co mě mrzí, jsou tak kasárna, s těma by se mělo něco udělat. Teďka tam nic není. A do těch kaváren nechodím, ani do restaurací, nemám na to peníze. Ale kam chodím, naproti Albertu je

O2, tak tam vždycky jdu zjistit, jaký mám kredit, a oni mi promažou ty zprávy, a bych to neměla přeplněný a mám tam tu spořitelnu, takže jsem vlastně stoprocentně spokojená tady. No a paní doktorka je taky hodná. No ale hodně se tady mění ty služby a je to jen pro ty, co na to maj. A v Kalíně byla nejhezší budova světa roku 2012, Kooperativa. A tam jsou výstavy obrazů občas, tak tam občas chodíme. Mně se teda ty kancelářské nové budovy moc nelíběj, já mam ráda ty staré budovy.

Jak Vám vyhovuje kvalita vnějšího prostředí?

Jo určitě se zlepšuje, máme tu park asi rok a půl novej, no takhle já bych si ze začátku řekla, že se mi to ani zas tak nelíbí, ale on si člověk zvykne a oni tam nechali ty starý stromy, tak to je hezký a ty kytičky teď na jaře. Ale co mě mrzí, že je tu hodně podnikatelů a je tu dost nepořádek. Podnikatelé pnají hodně odpadu, tak dobře že recyklují, ale díky tomu jsou ty kontejnery pořád úplně přeplněné, hlavně u náměstí, u pošty, ale i jinde a já jsem proto i přestala třídit. U toho parku to lítá právě i do parku.

A nezkoušela jste kvůli tomu psát na MČ?

To jsem kolikrát už chtěla, ale tak nějak vždycky na to zapomenu a vzpomenu si v momentě, když to potřebuju. Takže bohužel ne. No a jinak jsem tu opravdu spokojená, ta kavárna s těma kočíčkama, ta mě překvapila.

A byla jste se tam podívat?

Nebyla, ale koukám na ně ve výloze, když jdu kolem. No a taky jsem slyšela o Karlínu, že by se chtěl trhnout.

Aha, a víte o to něco víc, nebo máte na to nějaký názor?

No já jsem tu vcelku spokojena, pod Prahou 8. Karlín se mění určitě k lepšímu. Akorát tady ubývají obyvatelé, hodně jsou tu zaměstnanci místních firem, co dojížděj. Aby to nedopadlo jako v centru, kde se odstěhovávají lidi a najednou zjistili, že to je mrtvé město, že je to jen pro turisty. Tak aby tak Karlín v budoucnu také nedopadl. A kvůli tomu, že jsou tu tedy hlavně zaměstnanci firem, je tu taky problém s parkováním.

Kdyby byla jedna věc, co byste mohla změnit, co by to bylo?

Aby lidi měli lepší vztahy k sobě, v těch barákách, aby nebyli neteční a nevšímaví. Já se neznám lidma ze sousedství, poznávám lidi jinde, na zpívání, na patchworkingu. Bohužel nemám nápad, jak to udělat, jak zlepšit ty vztahy.

RESPONDENT 4

..nepřizpůsobiví byli strašnej problém, to mě vadilo, nevím, kam se odstěhovali, ale teď už s nima takovej problém není, já ho s nima necítím.

Takže myslíte, že se nějak změnilo složení obyvatelstva?

Jo, to se změnilo hodně, tady se to změnilo strašně po záplavách, záplavy prakticky Karlínu strašně pomohly. Ve vybavenosti. Sice je pravda, že ubylo krámků jako třeba galanterie, dneska to všechno ovládli Vietnamci, a ty mají samý potraviny nebo jídelny. A tady bohužel je jen Albert, Kaufland udělali na takovym nešikovnym místě pro nás na Pobřežní až u mostu. Některé služby tu jsou, třeba holičství, ale třeba galanterie, papírnictví, ta tu nejsou, protože majitelé těch domů chtěj tak vysoké nájmy, že oni odcházejí. Místo toho se tady otevřela například prodejna a broušení nožů a nůžek, ale broušení manikúrových nůžek stojí 80 korun, což je teda pro důchodce drahý, to ať se nezlobí. To tam teda nemůže dlouho vydržet. No ale hlavně tu jsou ti Vietnamci.

A k těm nakupovat chodíte?

Nene, já do večerek nechodím, ja chodím do toho Alberta, ale ten je dražší, lepší je Lidl, ten je na Bílý Labuti.

A když jste říkala, že se zvyšují nájmy, myslíte, že se zvyšují i nájmy bytů, bydlení?

Nám tady se nezvyšují, protože toto je dům pečovatelské služby, já bydlím tady. Nájmy u soukromníků se zvyšují asi po celé Praze, jestli zrovna tady v Karlíně nějak víc, to vám neřeknu. Protože já jako nikoho neznám.

A znáte někoho, kdo tady bydlel, ale právě kvůli zdražování se radši odstěhoval?

No tak například můj zeť se odstěhoval, protože zůstal sám v třípokojovém bytě v Březinově ulici, zemřela mu žena, tak si opravil chatu, zřídil k trvalému bydlení, přestěhoval se do Chuchle.

Jsou tady tedy obecně spíš velké byty, je to problém?

Jak kde, třeba tady naproti (*ul. Křižíkova*) velké nejsou. Ale nájmy se tady rozhodně zvyšují, ale to je po celý Praze, to není jenom problém Karlína. Fakt je, že nám tady upravili park na Karlínským náměstí, upravili park mezi Karlínem a Invalidovnou. Jeden před dvěma lety a jeden před rokem. To se mi líbí, jak je to opravený, protože tam byly taková zákoutí na tý Invalidovně, kde se člověk bál chodit. Taky když se jde po nábřeží, tam byli samý bezdomovci, teď se tam má stavět.

Jak se vám líbí vnější prostředí, ulice apod.?

Jojo, po povodních se to vyčistilo, ty ulice se vyčistily, udělali leckde krásný chodníky, to jako Karlínu pomohlo. Jsem spokojena s bezbarierovostí, třeba když scházíte z chodníku do ulice.

Myslíte, že se stěhují do Karlína spíše starší lidi nebo spíš mladší?

To já nevím, kdo se tam stěhuje.

Máte v Karlíně hodně známých, kamarádů?

No spíš tady v klubu seniorů. Já když jsem se sem do Karlína nastěhovala, tak jsem měla těžce nemocného muže, chodila jsem ještě k tomu do práce, takže asi nijak zvlášť. Jinak chci říct, že jak někteří nadávají, že se chce Karlín odtrhnout a připojit se k Praze 7, já to neumím pochopit.

Vy jste spokojená s Prahou 8?

Ano, někteří říkají, že Praha 8 pro Karlín nic neudělala, ale vždyť pro Karlín se toho tolik udělalo! Ty parky, ulice, silnice, to všechno se vylepšilo, domy jsou opravený, takže jsem spokojená s tím, jak městská část funguje. Podle mě podporuje Karlín. Dělá i aktivity pro seniory, ten klub seniorů a tak.

Karlín se hodně proměnil, chybějí tu takové ty obyčejné služby jak to papírnictví například, jsou tady samí Vietnamci, nebo tady ty bageterie a tak, ty luxusní pro ty, který tady pracujou a hodně vydělávají.

Kdybyste mohla něco v Karlíně vylepšit, co by to bylo?

Aby se tady opravily ještě ty domy, co ještě opravené nejsou. To jsou teď soukromý domy a magistrát nebo městská část s tím nemůže nic dělat, protože jim to neporučí, i když by měla mít nějaké páky na ně.

Ještě mě napadá, co mi určitě chybí je bezbarierový vchod do metra nebo výtah ve stanici Křížíkova, to mi opravdu chybí a určitě nejsem sama, tam jsou jen schody to se těžko vychází třeba s nějakou těžkou taškou. To je obrovský problém pro většinu důchodců tady.

No a to oddělení Karlínu od Prahy 8, já nevím kdo to organizuje, ale vždyť si to vemte Praha 7 je přes řeku, všechny úřady, všechno, přes most. Nevím, jestli s tím někdo něco dělá, ale píše se o tom ve všech novinách a zajímalo by mě, kdo za tím stojí. Chtěla jsem se jít podívat na schůzi s MČ a zeptat se na to metro i na ten převod Karlína, ale zapoměla jsem na to.

To se chci právě zeptat, jestli jste zkoušela komunikovat ohledně hlavně toho metra s městskou částí, účast na zastupitelstvu anebo třeba napsat dopis.

Nebyla jsem nikdy bohužel.

RESPONDENT 5

Jak dlouho v Karlíně bydlíte?

Od roku 79, takže už docela dlouho.

A jak se Vám tady líbí?

No líbí se nám tu moc, ale ne každá novinka v té modernizaci je to lepší, že? Prožili jsme ty děsný povodně, takže jsme rádi, že se to přeci jen dává dohromady. Ale spousta problémů se Karlínu nahrnulo a ne vždy to je operativně řešeno Prahou 8, proto taky vznikla ta petice na to osamostatnění Karlína, jestli o tom víte, nebo připojení k jiné části, ale ideálně to osamostatnění, což

jsme chtěli už od „sametáku“ (*sametové revoluce*), protože Karlín má svou svébytnost, zbytek Prahy 8 jsou 90 % sídliště, teda kus ještě Libeň, ale pak už jsou to všechno sídliště.

A jaký je hlavní důvod, proč jste pro to odtržení?

Zprvė Karlín vřdy měl svou samostatnost, protože má svá specifika. Druhá věc je jaké strašné paskvily (*myšlena nová výstavba*) se tady v té krásné zástavbě pod vedením magistrátu nebo MČ dělají a na nás a naše petice a protesty se absolutně kašle, to nemluvíme o Rohanu, Rohanský ostrov to je krásná svébytná nová část. Nová výstavba v té historické vůbec nemá co dělat. Další je spousta takových drobnějších záležitostí, který se neřeší, jednání o budoucnosti Prahy 8, to je vřdycky v Bohnicích tam úplně nahoře, tady co si neuděláme, tak nemáme.

Mimochodem, já tady zastávám takovou specifickou roli, protože jsem v neziskovce, která minulej tejdenn slavila pětadvacet let tady právě v Karlíně, v centru integrace dětí a mládeže, kde je třeba maminka, která má dvě děti, jedno má astma a druhé má aspergra (*Aspergerův syndrom*) a byly na střídačku nemocné a ona se od nich nemohla ani na chvíli trhnout, něco řešit, a holčičce už budou tři roky a ona ani nemá pořešené na sociálce Prahy 8 žádost o podporu na to, aby nějaký asistent mohl pomoci, prostě je to všechno s takovou liknavostí, oni říkají že toho mají moc a prostě neřeší se nic. Takže takhle, ono Vás je v Karlíně málo, to je jedno.

Pokud bychom to vztáhli spíše na seniory, máte pocit, že pro mě MČ dělá dost, různé aktivity atd.?

No snaží se, někdy i my to iniciujeme, takže teďka třeba dvakrát týdně tady (*v klubu seniorů na Křížkově 50*) je nějaký prográmek, ne vřdy je tady tolik lidí, někdy třeba jen tři babičky, ale jsme rádi, když se sem těch lidí natáhne víc, já sem třeba chodím občas s dětma a ti lidé tady mají nějakou akci, trochu ožijí, emociálně je to nabije. Ale mohlo by to být klidně častěj. Takže bych řekla, že se Praha 8 snaží, myslím, že prosadili, že na Karlínském náměstí se opravoval park a v rámci toho proběhly takový ty cvičení pro seniory, ale zatím si na to teda lidi ještě nenavykli moc...tak teď udělala P8 tu „Prahu 8 pro seniory“ a tam začínají dělat hodně programů nějakých, takže pomaloučku se to rozjíždí, takže budeme rádi, když se tady vytvoří skupinka takových těch aktivních seniorů, na něž se nabalí další. A jsou tady další akce, zpívání, nebo tady hrajou hry na paměť, nebo si tu povídají a vzpomínají, ale mohli by se scházet častěji si myslím, případně to pak rozdělit podle sociálně a emocionálně bližších skupin, protože jak se říká, ne vřdycky si lidi sednou, ne vřdycky jsou schopni se tak jako tolerantně chovat.

Existuje tady nějaká komunita těch starších lidí třeba i mimo tento klub seniorů? Nebo vy osobně se máte nějaké známé mezi seniory, stýkáte se s nimi pravidelně?

Kromě toho, kdo přijde k nám (do centra integrace dětí) v rámci jehož výročí 25 let jsme vytvořili i klub BSS – barevné snění seniorů, protože se zjistilo, když jsme to začali dělat, že řada těch lidí, co dělali v těch iniciativách třeba už před osmdesátým rokem a řada těch lidí už zemřelo, nebo prostě jsou staří, tak jsme si sami vytvořili tenhle klub, scházíme se buď u nás v CID a nebo na náměstí v café Frida...a chodíme i na nějaký koncert, nebo výstavu, nebo ty dny otevřených památek, noc literatury, noc muzeí, tak se vřdycky jako parta sejdem a jdeme se někam podívat anebo se prostě setkáváme, každě jde třeba někam jinam, a pak se setkáme a povídáme si o tom. Já si myslím, že když někdo má chuť něco dělat nebo si ten program najít, tak se o to snažej, dokud jsou na tom pohybově dobře. Ale jsou rezervy určitě...

No myslím ten Karlín, teď se tu vytváří taková moderní skvadra, jak ti starší tak i ti mladší, moc s tím nejsme spokojeni, no auta – tady nezaparkujete, přes den je to narvaný, i ráno je to nebezpečný, děti choděj, protože škol je málo, školy buď se zrušily anebo jsou soukromý, pronajaly se za drahý peníze nějakým subjektům, dále smog, smrad.

A to je čím dál horší tohle co říkáte?

Ano, čím dál horší, čím dál horší.

Já jsem myslel, že dřív byl Karlín taková dělnická čtvrť...

...no to už bylo dávno, už za totality, ale to se mění, spousta těch starejch podniků už jsou předělaný na krásný, třeba to Forum Karlín nebo Studia Karlín se teď budou předělávat, takže vzniká mnoho kvalitních věcí, ale do toho se vytváří takový paskvily...

A myslíte, že se tím, jak se čtvrť modernizuje, že se zároveň zdražuje, že se zvyšují například nájmy?

Určitě! Tady se o tom tvrdí, že to je vlastně centrum. Všechno máme jako centrum. Pozemek, co jsme teď privatizovali, je určitě dražší, než o kousek dál, třeba v Libni, protože my máme třeba i blíž jako do toho centra, no a to zvyšování nájmu souvisí i s těmi novými výstavbami, například na tom rohanském ostrově, tak tím se to také, jak se říká, zatraktivní. Jenomže, kupte si garsonku za 15 milionů. Takže to jsou obrovské rozdíly a spousta lidí pak musí z toho Karlína pryč.

Znáte tedy nějaké lidi, kteří se třeba museli odstěhovat, protože prostě neměli na nájem?

Ano ano, anebo prostě i ty byty, co mají nárok na to si je koupit třeba přeprodávají a stěhují se z té Prahy pryč.

A vy bydlíte ve vlastním nebo v nájemním?

No my to máme ve družstvu a místo nájmu máme hypotéku. Takže platíme, ale je to lepší, než platit nájem, z kterého nemáte zpátky nic.

A víte, jestli třeba ostatní starší lidi, jestli s tím mají problémy s těmi nájmy?

Víte, třeba tady (*klub seniorů, Křižíkova 50*) se vytvořilo takové jako sociální bydlení, kde se to teda nijak nedědí, ale je to levné docela.

Jakou část z příjmu dáte tedy měsíčně na to bydlení?

No, tak dvě třetiny důchodu, a to mám důchod teda, nechci říct velkej, ale slušnej, ale z devíti tisíc těch šest dám na bydlení no. Plus teda poplatky, takže zbývá necelá tisícovka jak se říká na chleba. Takže chtě nechtě musím jako dobrovolník nebo nějaká brigáda, abych prostě mohla nějak fungovat. Ale je v tom teda to, že ty penízky, které do toho dáte, si teda vlastně jako ukládáte. Je to finančně náročné, ale když dáte třeba ty finanční prostředky s dětmi nebo rodinami dohromady, a stojí se o to, aby se ten byt teda zprivatizoval, to prostě potom se řeší. Myslím, že lidi co bydlí tady (*v Křižíkově 50*), mají nájmy tak velké, že to zvládají a ti co to nezvládají, tak tedy musí odejít, nebo bydlí třeba na chalupách a tak.

Co problémy, co se týká obchodů a služeb? Jste spokojena s možnostmi nákupu, nebo se to taky zdražuje, nebo že za každodenními službami musíte někam dojíždět?

No asi by se dalo říct, že to co člověk potřebuje, tak tady asi nějak poshání. Co je horší, to asi trápí nás všechny, jsou lékařské služby. To není v pořádku, že velká část toho lékařského zařízení je až v tech Bohnicích třeba. Často jezdíme i do Vysočan, nebo do Holešovic, nevím, co tedy říkaly ostatní babičky, ale podle mě hodně se jich stěhuje pryč a musíme hledat nové.

A myslíte, že to je taky kvůli těm vyšším nájmům, že se musí stěhovat pryč?

I to, ale protože Praha 8 zrenovovala kliniku v Bohnicích, tak oni mají levnější a i lepší ty služby tam. A my pokud tam chcem tu službu nebo nějaký problém řešit, tak tam musíme za nima. Tak naštěstí tady z Florence jedete metrem na Kobylisy a pak autobusem, ale máte to spoustu času, tam a zpátky a pak tam třeba trčíte dvě tři hodiny, takže takovýhle záležitosti jsou hodně časově náročný a pro spoustu lidí jsou i pak nepřijatelný, takže to třeba řeší tím, že už tam vlastně musej a odváží je tam sanitka.

A jinak další takový každodenní potřeby jako nákupy potravin, drogerie, opravy...

No bylo to lepší, určitě. Asi přelom byl tam těma povodněma. Ty starý služby tehdy často zanikly a musely se vytvářet nový, samozřejmě že jsou dražší, o tom žádná, ale navenek se říká „Karlín tím získal, jsou krásný fasády a tak“, ale přijdete do toho baráku, kterej se třeba privatizoval a má teda krásnou fasádu, ale uvnitř všechno starý, ze začátku století..tady (*kříž. 50*) se je snažej dát trochu do kupy...no nikdy to není černobílý, něco je pozitivní, něco je negativní. Pozitivní tedy je, že to vypadá krásně a že spousta věcí se tady udělala hezky, ale zase třeba teď jsem četla na facebooku, že ta restaurace U Karlínského přístavu, tak už je tam zase anglickej nápis, už je to zase v jiných cenách, s jiným menu a s jiným stylem, zase se bude poklonkovat jinejm lidem, spíš z kanceláří z toho Rohanskýho ostrova, tam je spousta cizích firem, stejně tak Lokál se dřív jmenoval Hamburg, tak teď jsme si vydobili, aby se aspoň jmenoval Lokál Hamburg, takže taková ta místní specifika se ztrácí. Takže trochu ztrácí *genius loci*, pereme se o to, aby tady co jde, tak zůstalo, ten kostel, ten park s tou kašnou, ten výhled na ten Vítkov, nebo se říkalo ten „špitálský hrob“, odtud se odvážely hromady kostí, protože se tam stavěl nějakej kravskej barák, anebo ta nádherná škola na Lyčkově náměstí, a hned za ním zase stavěj barák jako kráva, takže ty děti nebudou mít kam chodit. Takže Karlín na jednu stranu doplácí na svou atraktivitu, na druhou stranu si myslím, že ti developeři, že je vůbec nezajímá, jak ty lidi tady žijou, jakým způsobem se tady potřebují projít zelení, chtěj z toho mít kšeft.

Takže ubývá i veřejná zeleň? Já jsem si představoval, že se tady hlavně přestavují nějaké staré průmyslové budovy apod...

No to je jen jedna část, a druhá část je i ta zelená. Právě jako tam na tom Lyčkově náměstí, tam mělo být velké parkoviště, tak jsme hodně protestovali, tak se to zrušilo, ale má tam být ta kravská budova no. Takže asi tak.

A ohledně té atmosféry jste říkala, že se Karlín hodně změnil, tak změnila se i atmosféra mezi lidmi?

Určitě, není to takové komunitní, a to právě ten náš spolek BSS se snažíme ty jednotlivé aktivity – Karlínský masopust, karlínské farmářské trhy nebo přehlídka mladých muzikantů – nějak stmelovat,

dávat dohromady, že každý ví o něčem, ale dohromady nic moc, tak zvyšovat povědomí o místním dění. Protože třeba v Osmičce – místním časopisu, tam je o tom hrozně malá část, a není tolik aktuální třeba ve chvíli, kdy se Vám dostane. Tak prostě aby si lidi ty informace předávali. Dřív tady byly takový informační tabule sice to bylo ošklivé, ale byly tam plakáty a lidi si tam vyvěšovali informace navzájem a inzeráty, tak to samozřejmě nikde není a to je prostě hrozná škoda. Že chybí taková jako aktualizace těch informací. A třeba tady v domě seniorů je nástěnka, co se děje tady pro seniory, ale už vůbec nevíte, co třeba děláme my (pro děti). A když já to tam připnu, tak mi zas řeknou, že to sem nepatří. Nebo zase k doktorce to dám a oni řeknou „ježiš to je báječný, ale my to tam nemůžeme dát“. Takže jsme si říkali, že tam u nás by mohlo být takové informační centrum trošku, takový koordinující ty aktivity různých iniciativ, jako sokol, Karlín sobě, Přístav 18600.

Pokud byste v Karlíně mohla něco zlepšit, nějaký nápad, co by to bylo?

Já bych chtěla, aby se změnil zákon o hl. m. Praze, aby umožnil to osamostatnění; ty lidi, co tady žijí, aby tady opravdu žili jako lidi, ne jen jako hosti nebo jen aby sem šli vyspat, nějaká komunita tady ještě je. Dobře je, že se udělala ta oprava toho Karlínského parku.

RESPONDENT 6

Máte hodně známých v Karlíně?

No to nemám, nás v jednom vchodě bydlí 7, ta jedna ta je z Damašku, ale jako Češka, tak s tou se stýkám, pak je tam jedna, ta je na tom hůř než já, ta leží. No s tou ani ne, ale ta z damašku, ta když mě vidí na schodech, tak mě vtáhne k sobě na kafe. No a ta má dceru, co bydlí za rohem. No ale jinak skoro nikoho neznám. Akorát tady v tom klubu, ale jinak jako ne. A tady s těma lidma ani mimo klub se nepotkávám. Mě přijde jednou za tejdén navštívit vnučka, tak s tou se vídám, pak jdeme do hospody na jedno pivo. No ale to je všechno.

A myslíte, že to je tím, že se sem hodně stěhují noví lidé? Zнала jste třeba dříve více lidí?

Nene, já jsem dřív neznala třeba ani lidi v baráku, jenom jedny nějaký Matějkovy, ale jinak jsem nikoho neznala. Tady to opravdu nějak..na vesnici třeba se znaj všichni, já jsem třeba měla chalupu na vesnici, tam jsme se všichni znali, ale tady ne. Ani dřív, ani teď.

Jak se Vám v Karlíně nakupuje?

No já chodím nejvíc do Alberta, tam už se znám s pokladníma, zdravíme se, oni se mě třeba zeptají, jak se mám, jestli jsem zase neupadla, já totiž často padám...já jsem měla i rakovinu, tady v Klaríně ani nikdo nevěděl, že jsem byla nějaká nemocná. Já třeba se zdravím s lidma na ulici, ale já je neznám. Prostě jenom že se potkáváme na ulici. A dřív já jsem pracovala v Čedoku a vždycky půl roku jsem byla pryč, tak jsem si tady těch známých tolik neudělala. Ale nevím, jestli tady je někdo, jestli se nějak víc stýkají. Já nevím, jestli v jiných čtvrtích je to jiný?

A vy bydlíte normálně v bytě, nebydlíte tady v domě (dům s pečovatelskou službou)?

Jojo, já mám svůj byt, tedy byt a dluhy. Dluh jak blázen. Teda já ani ne, ale vnučka. Protože ta to vzala na sebe. Ten barák, co máme my, tak tam nás je sedm, no a my jsme si to koupily, takže ten je teďka náš. A zase, když se sejdem, tak jen tam na schůzi, kde se probírají organizační záležitosti. Opravdu, tady třeba ve srovnání s Chabry, tam jsem bydlela za svobodna a tam se všichni ještě stýkají, to tady není.

Když jste říkala, že chodíte nakupovat, chodíte jen do toho Alberta, nebo i do nějakých menších obchůdků?

Já vzhledem k tomu, že jsem odkázaná na chození o holi, tak jdu do toho Alberta, když jdu po cestě sem (*klub seniorů, Křížíkova 50*), a do žádných menších obchůdků nechodím. A teda je pravda, že v domě, když mě lidi vidí s tou nákupní taškou, tak mně vždycky pomůžou. Ale že bysme se navštěvovali na kafe nebo tak, to ne.

Chodíte do nějakých kaváren, hospod, restaurací tady v Karlíně?

Ne, já sama nechodím, akorát když přijde vnučka, tak občas chodíme na kafe nebo na jedno pivo, ale to asi není nijaká nově otevřená, to jen že jsme na ni zrovna narazili, když chodíme s vnučkou na procházky.

A když takhle chodíte na procházky, máte někde problémy, co se týče (bez)bariérovosti cest?

No já i v baráku bydlím v druhém poschodí, takže na schody jsem zvyklá. A tady jsou lidi hodně ochotný, tady chodím na pedikúru, no a zpátky mně ta pedikérka odnese tu tašku až na ulici a pomůže mi jako, a tady taky, mě tady vždycky voděj, protože já jsem tady taky asi dvakrát upadla. Takže jsou všichni ochotný, jak tady, tak třeba na ulici se mě zeptají, jestli nepotřebuju pomoct, ani je třeba neznám. Takže si nemůžu stěžovat na lidi. Akorát jednou jsem byla na poště pro důchod, a ona mi tam pošťačka poradila, abych si ty peníze i občanku dala ještě do obálky. Tak jsem si to dala do ty obalky a šla jsem domů a u tramvaje si vedle mne sednul takvej hezky oblečenej hoch a říká, toje docela hezky žejo a začal si tak semnou povídat a přijela tramvaj a já teda že se svezu a on mě pomáhal, tam mě posadil, pak mě zase pomohl ven, ještě mi zamával, no a já přijdu domů a já jsem měla tu tašku takhle rozřízlou a tu obálku vytaženou. No tak jsem potom s tím měla běhání a tak, ale ten chlapec, takových 17, 18 let a byl moc pěkněj a slušně oblečenej. No a je to asi rok, co jsem šla k doktorovi a měla jsem tašku a tady ve Křížíkovy mě zastavil chlapík a říkal, že mi s tím pomůže, tak jsem říkala, že děkuju, ale že to mam lehký. Ale on, že mi pomůže a furt mi tu tašku držel a tahal se se mnou o ni, nakonec ji pustil, ale díval se na mne hrozně špatně.

A celkově je tady v Klaríně bezpečno, myslíte?

No musíte si dávat pozor. Dřív třeba před padesáti lety to vůbec nepřipadalo v úvahu nějaký takový přepadávání. A třeba dřív, to bylo ještě za komunistů, jsem chodila z práce z toho čedoku třeba v deset, jedenáct večer, no to bych dneska nešla. Takže tenkrát jako ta bezpečnost byla větší. Oni taky to víc drželi na uzdě. Já znám případ, kdy ukrad „jenom“ dvacet tisíc, a dostal tři roky. Takže pak si to člověk rozmyslel. No ale teďka já si myslim, že už je to asi zase lepší, než třeba před tak patnácti roky, to bylo myslim nejhorší. Takový to uliční přepadávání a tak.

Jak se Vám líbí venkovní prostředí, investice do oprav fasád a tak?

Jojo, tady jsou ty domy krásný. Oproti jako dříve, to byly buď si to soukromníci kupovali, anebo hlavně po té povodni, tak ty baráky musely být opravený. Některý buď spadly a některý byly špatný, prostě ta omítka a všechno. Takže teďka všechno ten Karlín vypadá mnohem lepší, když jdete po ulici, ty baráky jsou krásně nahozený a namalovaný, no rozhodně mnohem hezčí, než to bylo.

Takže paradoxně ta povodeň jaksi pomohla?

Jojo, určitě, tak třeba i náš barák. To přízemí, tam se všechno vyházelo ven, i dveře a tak, všechno. Paní od nás, co tam bydlela, tak dostala byt ve Vysočanech, tak já jsem měla nějaký utěrky a ručníky a svetrčky, tak já jsem jí to tam všechno přinesla, a ještě i z Čedoku nějaký věci jsem tam nosila, protože oni neměli vůbec nic. Ale tak to nebylo u nás, lidi celkově tak hodně dávali těm postiženejm těma povodněmi. Takže byla taková solidarita mezi lidmi. No a teď jsou ty ulice moc hezký, ty baráky jsou nahozený...mnohem hezčí.

Ale nezdražují se na úkor toho nějak výrazně nájem?

Ale jo, to jo, a třeba když někdo dostal po revoluci nějaký barák, tak se ti lidi museli někam vystěhovat, protože nemohli platit takovej nájem, jako ten majitel chtěl, anebo chtěl ten byt, žejo. A já jsem mluvila s jednou paní, co jsem potkávala na ulici, a ptala jsem se, co to veze, a ona právě, že jí vystěhovali a že něco jí odvezli a něco takhle tahá. Takže byla dost jako nepokojená s tou majitelkou. Tak s tou jsem tak nějak mluvila, jinak ani nevím.

Znáte ještě někoho, kdo se kvůli tomu zdražování nájmů například musel stěhovat pryč z Karlína?

Nene, jinak asi nikoho neznám.

A zdražují se tady v Karlíně i další věci, jako obchody, služby?

No tady se otevřelo hodně těch Vietnamců, ty večerky, ale tak já chodím do Alberta a některý tady choděj až Na Poříčí myslím, no a co potřebuju něco jinýho případně, tak mě to ta vnučka moje přinese. No ale myslím že teda, nechtěla bych z toho Karlína se stěhovat. Mně se tady moc líbí. A jednou jsem takhle šla venku a nějak se mi zatočila hlava a tak jsem spadla na zeď jsem se opřela a tam byly dvě paní takový mladý, tak ke mně hned šly jestli mi nic není, tak jsem říkala že ne. A ony hnedka že tady v tom Karlíně je to tak hezký a jestli nevím o nějakém volném bytě. Takže Karlín jako se docela líbí. Tady je hodně těch novejš firem a tak.

Takže se sem hodně stěhují noví lidi?

Jo, no asi jo. Ale hlavně firmy teda. No já jsem za dva pokoje a kuchyň předtím platila 9000,- , teď to teda mám hodně levnější, protože je to naše, je to moje jako ten byt. Ale vnučka má na to teda hypotéku, dost velkou. To bylo kolem milion asi 400 tisíc, za ten byt. No a ty pode mnou, tak ty to koupili rovnou, ale ty vedle nás, ty maj jen pokoj a kuchyň, ale taky si museli vzít hypotéku.

Takže celkově se Vám tedy Karlín líbí.

No moc se mi líbí, já bych ani jinam nechtěla, ale tý mojí vnučce, ta taky právě kvůli tomu bytu, protože mně je 87, takže jak dlouho já tady ještě budu, no tak bude ta vnučka to mít pak. Takže že si vzala tu půjčku, tak i protože jí záleželo, aby tady byla, a i jejím kamarádkám se tady líbilo, když přišly za ní.

A tak líbí se Vám, jak se tan Karlín vyvíjí teďka v poslední době, či Vám to přináší nějaké potíže?

Ale jo, líbí, mně to není jako jasný, ty nový baráky na tý invalidovně, tam jsou nějaký kanceláře nebo co, co tam je já nevím, ale je to teď nově postavený ty baráky, jsou tam nějaký i podniky i káva a takový, ale tam je to asi nějaký jako moc drahý. Takže tam na kávu nechodím.

A máte nějaký problémy i v každodenním pohybu?

No chodníky některý jsou takový jako...no prostě některý byly upravený.

A kdybyste měla možnost takhle něco změnit v Karlíně, tak co by to bylo,

Já nevím, jsem o tom ani moc neuvažovala, máme tu obchody, s těma jsem spokojená. Já jsem spokojená, možná někdo si stěžuje na nájmy, ale já nevím, já neznám. Já teda jsem spokojená.

RESPONDENT 7

Pro ty starší lidi je tam dobrý ten park, lavičky, všechno takový. A je to čistý, staraj se o parky. To prostředí je pro ty starší lidi dobrý, pro ty mladý tolik ne, protože ty ráno vypadnou a večer přijdou, pak si sednou k internetu nebo něco...ale jo, bydlí se tam dobře.

Takže venkovní prostředí je hezké a čisté?

No určitě! Karlínu jako takovému opravdu pomohly ty povodně. Všechny ty baráky hnusný co tady byly, to se zbouralo nebo zrenovovalo, opravdu to pomohlo. I ty parky, tam je na Invalidovně, pak je přímo na Karlínkym náměstí, Lýčkovo náměstí, to všechno šlo jako do krásy. Já jsem fakt spokojená, klídek, všecko jako takový.

Máte tady v Karlíně nějaké známé?

No určitě! Já jsem si je tady udělala, já jsem taky roznášela tu 24 časopis tenkrát, jak byla, tak plno lidí znám, že se s nima jako zakecám v parku...

Myslíte, že tady je taková jako komunita? Že jsou lidi pospolu?

Já bych řekla, že jo. Já jdu třeba s odpadkama a přijdu za půl hodiny, že se třeba zakecám někde. Ne, je to přímo náhodou.

Mění se tady v Karlíně nějak služby a obchody?

No, to je tak jako ke Karlínskému náměstí (*od východu*), pak je to mrtvý až zas na Florenc. Akorát je blbý, že je tu jen Albert. Já v Karlíně chodím, když potřebuju hodináře, nebo řetízek si přetrhnu, projdu si to tady co by se dalo co kde maj pěknýho, chodím sem do tety do tý drogerie. Boty oblečení, optiky jsou tady taky i ty menší obchůdky no. Nemůžu si stěžovat.

Chodíte i do nově otevřených obchodů?

No jasně, taky.

Takže všechno můžete sehnat tady v Karlíně?

Jojo, tady, případně když se chci projít, tak jdu do Kauflandu se podívat, tam pod Libeňák, páč to mám lepší procházku. Jsem spokojena.

Vy bydlíte ve vlastním bytě nebo nájemním.

Ve vlastním.

Ale máte přehled o tom, zda se v Karlíně výrazně zdražují byty?

To nemůžu říct, možná trochu, ale není to zas tak.

A znáte třeba někoho, kdo by se tahle musel odstěhovat kvůli tomu, že už by to na něj zde bylo moc drahé?

No spíš znám lidi, co měněj ty byty za ty menší, ale řekla bych, nebo že odcházej do toho penzionu, že už na to nestačej. Že to zaopatření jim chybí, že už nikoho nemaj. A jinak tam je to dobrý, i ty sousedský vztahy jsou tam prima, tam jsem měla sousedku, nemocnou a navíc nevidomou, tak jsem jí nákupy nebo doktora nebo jsem jí na neděli uvařila, ona si řekla co chce, a nechala to koupit a já jí to přinesla na talíři. Nebo teďka jedné paní nemocné, která má i nemocného manžela, potkala jsem jí s tou jezdicí taškou, tak jsem říkala „Já Vám to odvezu domů a když budete někdy potřebovat, klidně si zazvoňte, mně to nic neudělá“. A dobrý skutky se maj dělat.

Takže sousedské vztahy jsou dobré?

No určitě! Občas se tam najde někdo, kdo je pořád nespokojenej, ale to jsou jeden dva lidi z tý stovky. Jako jménem třeba těch lidí znám pár, ale podle vidění je znám, poznám, že tam patřej. A taky si pokecáme, tam v parku si sednu k nim na lavičku třeba, ale teda jména si moc nepamatuju.

A co nějaký aktivity pro seniory, jste spokojená s možnostma?

No to chodím sem, pak Pražská Osma, jestli jste o tom slyšel, to je, že se dělají zájezdy, nebo nějaký kulturní aktivity že se dělaj, teď tam zrovna půjdu do zámečku na Noc na Karlštejně, předtím jsme byli na výstavě obrazů v divadle pod palmovkou. To pořádá městská část, odbor kultury a sportu. Hodně se to rozjíždí tady todlencto.

Máte teda pocit, že to je čím dál tím lepší, že se MČ víc stará o lidi?

Určitě, určitě.

No a co byste teda vyzdvihla, že se Vám tak nejvíc líbí na Karlíně?

No jak to prostředí, tak tyhle ty akce, tyhle ty aktivity, a kor od tý Osmy, to jsou celodenní výlety, a to člověk, tam by se nedohrabal. Nedávno byla ta výstava Litoměřice, zahrada Čech, no kdo by se tam sám dohrabal? Stálo to dvě stovky teda, ale s dopravou a všechny vstupy a ještě s obědem je to, takže to není vůbec o čem uvažovat.

A je naopak něco, co Vám na Karlíně vadí?

No tak mě nic extra nevadí.

Anebo kdybyste mohla něco zlepšit, máte nějaký nápad, co by to bylo?

Vůbec ne, vůbec ne. Já nemůžu říct, protože když vidím, jak tu všechno roste...no ze začátku, kdy jsem se sem nastěhovala, tak ten park nebyl tak udržovanej. Tady prořezávají ty stromy, jak to udržují a tady jsou parky na Karlínském, pak jak je stará invalidovna, takže parků dost a všechny jsou udržované. Na to m Karlínským náměstí je to teď nově daný všechno dohromady.

Takže nemáte nic, co byste chtěla zlepšit?

Nemám, já jsem tady na výsost spokojená. Jedou se mě někdo ptal, jestli nechci jít na Pankrác, tak říkám „Dej mi pokoj, odsud nejdu“. Takže jsem opravdu spokojená. Tady jsme tady měli třeba cvičení na židlích pro seniory to bylo támhle sice trochu z ruky v Bohnicích, ale na Invalidovně jsme cvičili v parku, míče, ty stroje cvičící takový. Ale asi o to takovej zájem nebyl, nás tam bylo vždycky tak šest osm, a ono v těch důchodčích velkejch na sídlištích je větší zájem, tak to přendali tam asi. A to bylo taky od městský části. No ti tady nechali udělat i ty stroje na invalidovně, teď si na tom teda hrajou spíš děti, tam vídám. Ale jak říkám, tady si člověk může cokoliv.

No mě překvapilo s těma obchodama, že jsou tady i ty malý, já jsem myslel, že jsou tady hlavně už nějaký luxusní...

No ty jsou tady samozřejmě taky, ale to pro důchodce samozřejmě není, to už jsou takový ty, ale není jich tady moc.

A chodíte třeba na kafe nebo na pivo takhle do těch nově otevřených podniků?

No my máme svojí hospůdku na Karlínským náměstí, U Saní. To je taková už tradiční. Ty nově otevřené jsou zaprvé dražší, ty pizzerie nějaký, to mě neláká, takže jako možná by se tu našlo něco ještě hezčího, ale prostě...

Jasně, mě právě zajímá, jestli i ti starousedlíci takhle navštěvují ty nově otevírané podniky.

To asi ne, já myslím, že je to pro důchodce dražší, to jsou spíš ty luxusnější no.

Ale takže daj se tady najít i nějaký ty levnější podniky a obchody?

Jasně, tak od čeho tady máme číňany? Tam se dá taky ulovit leccos a mají docela slušný ceny, takže nemám problém že bych nemohla pořídit, co potřebuju. Jako ty obchody, co teďka vznikaj, ty jsou asi spíš pro ty mladý no, to je fakt.

A staví se tady hodně?

Jo, strašně, hlavně kanceláře, už zase tady staví další. No ale mě se tady líbí nejvíc, že se fakt můžu procházet těma parkama, zeleně je tady a v okolí hodně a je dobře udržovaná. A je tady dobrá ta dopravní dostupnost, tramvaj, metro, nemusím moc přestupovat, když se chci někam dostat.

A automobilová doprava, je toho tady hodně?

No jako člověk musí dávat pozor, to je jasný, ale že by byl nějaký hluk od toho nebo tak, to ne.

A co bezpečnost z hlediska kriminality, změnilo se to nějak poslední dobou?

No já bych řekla, že vymizelo dost bezdomovců, ty mě tam otravovali teda. Ale teď už docela hodně vymizeli, já nevím, jestli maj nějak víc těch azylových domů. Ale žádnou špatnou zkušenost teda nemám, v Karlíně se nijak zvlášť nebojím.

RESPONDENTI 8 A 9

Já jsem se přistěhoval v sedmačtyřicátém. Ve čtyřicátých, padesátých, šedesátých letech v Karlíně výstavba a přestavby probíhaly svépomocí. Obchůdky se za socialismu rušily a dělaly se takový větší celky. Hospůdky byly na každém rohu, ob barák, na náměstí jich bylo několik.

A jak se to vyvinulo do dneška, pořád je jich takto hodně?

B: No takhle, velké zvrátí nastalo po té povodni, protože Karlín byl celý pod vodou. Několik baráků spadlo, jak bylo podmáčených. Ve Vítkově ulici byly asi 2,4 vody, to nikdo nepamatoval, v Karlíně na náměstí bylo 2,8. Dva měsíce jsme pak nemohli zpátky domů.

Já jsem slyšel názor, že povodně paradoxně Karlínu pomohly, protože to byl nový impuls pro rozvoj, s tím byste souhlasili?

B: No to jo.

A: No něčemu to pomohlo. Některý baráky zůstaly uzavřené a třeba se opravují teď po čtrnácti letech, některý, to vidíte, když jdete.

B: Jo ten Karlín se hodně zrenovoval.

To mě právě zajímá, jestli to vnímáte pozitivně, to jak se zrenovoval, nebo tím naopak třeba ztratil nějakou svou původní atmosféru?

B: Jo, samozřejmě pozitivně.

A: No tak pokud jde o byty, tak se šíleně zdražuje. Ten byt co to *(ve kterém jsem bydlel)*, tak koupili Italové, no já jsem se odstěhoval, protože já jsem platil osm tisíc a přes dva tisíce inkaso. No tak by mě zbylo asi 1800,- na jídlo,

Takže jste platil třeba 80 % příjmu jen na bydlení teda?

A: Jojo, to se šíleně zdražilo.

B: Protože jak se uvolnily ty ceny, tak to šlo postupně nahoru, to šlo až 140 Kč/m,

A: Tady se platilo víc než v Pařížské ulici. Já jsem platil 147 a v pařížské asi 145 nebo co, a tady to byl zflíkovanej barák, kde před válkou byly dva záchody na pavlači, tak domácí to pak udělal do každého bytu, ale to bylo takový provizorní žejzo. A nějaký koupelny taky provizorní. TO nešlo udělat nějak...no je to starěj barák žejzo.

A přesto se teda bydlení takhle zdražovalo?

A: No jistě, ti Italové, to jsou dobytčkové. Já jsem čekal, protože jsem tady bydlel 65 let, do roku 2012, v roce 2010 jsem požádal magistrát, protože ten měl program pro seniory nad 65 let, no tak jsem požádal, no tak jsem dostal za dva roky, za dva a půl roku byt na Střížkově. Takže teď bydlím na Střížkově. To bylo, jak říkám, pro seniory nad 65 let.

A to zařizuje magistrát, nebo MČ P8?

A: No já to mám od magistrátu. Oni to pořád dávali jako střed města a zvyšovali ten základní polatek. A oni pokaždý jak to zvýšili, tak jsem šel na magistrát, na ten bytový odbor, a ptám se, jak dlouho to budou zvyšovat. Nejdřív byla základní hodnota za metr asi 23000,- a pak to bylo 27000,- a oni řekli, že Karlín je střed města a zvyšovali ty ceny, já jsem se ptal toho vedoucího odboru, jak dlouho to budou dělat. A on říkal, že v Karlíně se staví nové baráky a jak jsou nové, tak ten průměr se zvyšuje. No a já jsem bydlel pořád ve starým a měl jsem platit jako za nový. No a když jsem tam už chodil asi čtyři roky vždycky jak to zvýšili, tak jsem se tam šel zeptat, protože přesto že jsem měl malinko nadprůměrnou důchod, tak už to u mě bralo, že budu mít 1800,- na měsíc na jídlo a podobně. No a on už si mě asi pak zapamatoval a ptal se, že jsem senior, kolik mi je. Tak jsem řekl že 77, tak mi poradil, ať si podám žádost. Pak jsem musel vyplnit různé papíry – že jsem nikdy neměl byt, nemám byt, nemám obytnou chalupu, nemám nic obytného a že jsem nikdy neměl. Nejdřív to vypadalo na šest a půl roku, pak vyřadili ty chytrolíny, co to přepsali na mladý a pak žádali nový byt, tak pak dodělali tyhle dotazníky, tak to šlo rychleji. No já bych se nestěhoval, kdybych platil stovku (za m ctvrcni), tam tedka platím sedesat a ten byt je perfektní, pac je stavenej jako maloplošná bytová jednotka, tady jsem měl 49 m i se sklepem, tam mám 42...

B: No ale vraťme se k tomu původnímu – čili po povodních se to začlo renovovat, fasády se začly opravovat, většinou nastali noví nájemníci v těch obchodech, protože ty původní

A: No, někteří zkrachovali.

B: No a teď už se opravují ty fasády kompletní, opravdu se to zvelebuje. Ale já bych řekl na jednu stranu co nám začíná vadit, je přílišná výstavba kanceláří. Stavěj se tady všude nové budovy a furt jen kanceláře, kanceláře, a přitom už všude píšou „kanceláře k pronajmutí“. Původně říkali, že podle Vltavy (*na rohanským ostrově*), že tam budou bytovky, no pár jich tam je bytovek,

A: No ale ty byty prej tam jsou šíleně drahý. Vnučka se o to zajímala, a prej dvoupokojovej byt je tam asi za 6,5 milionu.

B: No a s tím souvisí i hroznej problém co máme s dopravou. Karlín je přehušťenej, protože vznikly parkovací zóny, P1, P2, P3, P7, všude kolem Karlína jsou parkovací zóny a jedinej Karlín je stále nemá, to znamená že se všichni sjížděj do Karlína, protože teprve od Flotence se platí, jinak celej Karlín je parkování zdarma. Já si třeba přes tejdén nemůžu dovolit odjet s autem, protože když odjedu, tak nezaparkuju. Čekám kolikrát hodinu, hodinu a půl jestli někde někdo odjede, pak se ti tamkolikrát někdo nacpe, a to už je rok a půl co nám slibovali, co nám rozdali parkovací karty a nestalo se nic. A teprve teď jsme se dozvěděli, že snad na podzim v Karlíně zavedou parkovací zóny.

A: No už o tom psali v Metru, že teda i P8 zavede zóny.

Takže je tady i v ulicích velký provoz, že je to i nepříjemný pro chodce?

B: No to je to, že už tady leckdy někdo nezaparkuje, když potřebuje něco zařídit, takže kolikrát na chodníky, je to prostě neúnosný no tohleto.

A: No ale to asi bude všude a čím dál horší, protože přibývá auťáků

B: Přibývá jasně, ale třeba na tom náměstí, tam se vejde třeba šedesát vozů a třeba třetina jsou mimopražský. Jsem i slyšel, že třeba na žižkově pracuje parta řemeslníků přes tejden a celej tejden parkujou tady v karlíně, protože tady neplatěj nic. Ona P8 chtěla, aby se to sjednotilo pro celou Prahu, což jako každej ten obvod nechce. Tak snad teď to budeme mít no.

A je ještě něco jinýho, co byste vypíchl, že Vám na Karlínu vadí, co třeba dřív bylo lepší?

B: No plus je, že opravili park na Kalínským náměstí a u tý invalidovny, opravdu hezky to zrenovovali.

Co se týče obměny krámků a služeb, chodíte do těch nově otevřených krámků, hospod, kaváren? Jsou i pro starší obyvatele?

A: No jak se říká – kvalita hospody se posuzuje podle záchodů. No tak to se všude zlepšilo. No ta hygiena by jim to zavřela, takže po téhle stránce se to zlepšilo. A tak samozřejmě se podle toho i zvyšujou ceny. To je všeobecný to zdražování.

Co doprava v Karlíně, kromě toho že přibylo aut, jinak jste spokojeni?

A: No gros ty dopravy obstará metro.

B: A jinak asi tady někde na tom rohanskym nábřeží by se hodil nějaký supermarket.

A: No tak tady je Billa, Albert, Kaulfand, ale to už je daleko.

Je to podobné jako v centru, že třeba lidé nemají tolik kde nakupovat každodenní potřeby, že se rušily krámký?

B: No spíš se objevujou prodejny s luxusním zbožím, jako to Paladium na náměstí Republiky, co udělali celý. A tady v Karlíně to je většinou taky tak.

A: No tak každej kdo si tady zřídí vinárnu nebo restauraci, tak to musí udělat trochu na úrovni. Je to lepší než co tady bylo dřív vždycky.

A vy chodíte třeba posedět do hospody do kavárny do vinárny tady v Karlíně?

B: Já ne, protože je to pro nás pro důchodce neúnosný. Třeba pivo stojí padesát korun, ale přes den většinou jsou hotový jídla, tak to je tak kolem stokoruny, tak to se dá, to je tak všeobecně v těch restauracích. Přes den. Pak večer to už jsou minutky všechno a to už je sto padesát korun a to už je moc. Ale je zajímavý, že večer je tady teda všechno plný, žije to tady večer, ale to jsou mladý žejo. To pro nás jako není už.

A je to tak, že se sem stěhujou spíš mladí lidé?

A: To se nedá říct.

B: No ono tady těch míst tolik není. Že by se sem víc lidí stěhovalo, to ne.

Jestli se proměňuje taková celková atmosféra, vnímáte, jestli ten vývoj Karlína je zaměřen spíš na ty mladší lidi?

A: NO. TY BYTY TADY JSOU VESMĚS OBSAZENÝ. I KDYŽ TA FLUKTUACE LIDÍ JE VĚTŠÍ, NEŽ DŘÍV. TO SAMOZŘEJMĚ. TŘEBA TAM OD NÁS Z ULICE SE Odstěhovala fůra lidí, protože nemožli takhle platit.

B: NO SE STÁVÁ, ŽE TŘEBA U NÁS TY LIDI, CO ŠLI DO TÝ PRIVATIZACE, TAK TO PAK NAKONEC PRODALI A NASTĚHOVALI SE SEM MLADÝ LIDI. TAKŽE TAKHLE NASTÁVÁ TA OBMĚNA.

A: NO KDYŽ TŘEBA JSOU STAŘÍ A MAJÍ CHALUPU, TAK TADY TO V PRIVATIZACI KOUPILI, VYDĚLALI NA TOM A PRODALI TO. TAKOVÝ PŘÍPADY JSOU.

TAKŽE TA FLUKTUACE JE VELKÁ?

A: NO JE VĚTŠÍ, NEŽ BYLA ZA BOLŠEVIKŮ. TO BYTY NEBYLY, TAK SE DRŽELY BYTY PRO JEŠTĚ NENAROZENÝ DĚTI ŽEJO. BABIČKY A TAK DRŽELY BYTY, PROTOŽE TO BYLO PÁR KORUN. A JAK SE TO ZVEDLO, TAK TO NEMOHLI PRO TY VNOUČATA DRŽET. TÍM NASTALA TA FLUKTUACE.

AHA. A ZNAMENÁ TO, ŽE BYLA AKTIVNĚJŠÍ NĚJAKÁ MÍSTNÍ KOMUNITA, ŽE SE LIDI VÍC ZNALI?

A: PODÍVEJTE SE, ZA BOLŠEVIKŮ SE SCHÁZELI VŽDYCKY JENOM VELMI DOBRÝ ZNÁMÝ, PROTOŽE KAŽDEJ SE BÁL NĚKDE PROMLUVIT. ZA PÁR SLOV NĚJAKEJCH SE ZAVÍRALO.

RESPONDENT 10

Jak dlouho bydlíte v Karlíně?

Od roku 1961, mně se to zdá nedávno, samozřejmě. Sekyra group začal stavět asi před patnácti lety – po povodni vlastně – tady v tý Pobřežní ulici. Mně se většina těch nových budov docela líbí. Myslím, že Karlín je z toho architektonického hlediska řešen docela přijatelně, že se tu nestaví výškové budovy, takže ty nové budovy nepřevyšují výškový průměr. Takže s těmi zásahy do Karlína jsem spokojená, protože je to dělaný docela citlivě. Když jdete po Sokolovský, tak tady žádný výškový barák netrčí. Až potom tam na konci jsou nějaký vysoký paneláky který tam jsou ještě od bolševika, ale to myslím že už je Libeň. Takže z architektonického hlediska je vývoj Karlína přijatelný, nevádí mi.

A co nějaký proměny ze sociálního hlediska, zejména od povodní?

No povodně paradoxně vývoji opravdu pomohly. Lidi dostali nějaký peníze na to, tak tady právě pak začali stavět i tohle (*nové budovy v průmyslové ul.*). Jinak ty povodně tady hrozně tak jako sblížili lidi. Teď už to zase vyvanulo, ale tak jako řekněme rok po povodních si tady lidi byli velice blízko. Já jsem bylav nějaký čekárně u doktora a byl tam takový nějaký romský mládenec a lidi se s ním tak jako srdečně bavili a sdělovali si vzájemně tyhle zkušenosti z toho. Ale říkám, to už je dávno, takže to už pomynulo.

A v nějaký krátkodobější minulosti, vyvíjí se nějak tahle sociální atmosféra Karlína?

Jo, to já Vám neřeknu, protože já se s těmi lidmi setkám leda tak v nějaký samoobsluze, neznáme se, já tu ty lidi neznám, já neznám ani lidi v baráku. Těsný sousedy teda znám pochopitelně, ale kdo bydlí naproti, to už tak stoprocentně nevím. Oni se tu už vyměňují tak generačně žejo.

A hodně se tady v domě teda točej nájemníci?

No to vám zase neřeknu přeně, ale myslím, že je tady několik partají, který mají někde chalupu, to teda myslím, nezaručuju, ale vypadá to tak, kam se přestěhovali, a tohle pronajímaj. Takže tady se myslím ty mladí lidi, kteří se sem přistěhovali, poměrně točí. No ale jsou milí, pozdraví, takovýto bla bla bla, ale že bych je znala, to ne.

A celkově venku v ulicích máte pocit, že jsou tu noví lidi, že se nějak mění složení obyvatelstva?

Jo ta struktura. No tak samozřejmě starý lidi umíraj. Tak nějak přirozeně se to mění. Ale samozřejmě žádný ověřený informace nedám. Že by se mi to tady nějak odcizovalo, to ne, protože já jsem tu vlastně nikdy neměla nějaké bližší vztahy ani se sousedy. Jo jsou určitě milí, poponesou tašku nebo tak, tady nad náma bydlí velice příjemná paní, nedávno mi nabídla nějaký mastičky na můj úraz, ale předtím jsme se taky jen tak zdravili.

A máte tady teda nějaký známý v Karlíně, se kterýma byste se viděla nějak častěji?

Jo právě jsem tý kolegyni volala, doktorka Daňková bydlí naproti, možná ještě dýl než my, tak s tou se samozřejmě přátelíme.

Chodíte nakupovat do místních obchůdků, nebo spíš do supermarketů?

Supermarkety nesnáším, takže chodím spíš sem do těch menších, většinou to maj Vietnamci, blízko je takovej obchůdek s takovou strašně milou paní, která umí dokonale česky a má velice schopný děti, její nejmladší dcerka se dostala na gymnázium, tak jsou na to náležitě pyšní.

Vnímáte vy nějaké problémy v každodenním životě, které vám přináší ty probíhající proměny třeba té nabídky místních obchodů, jak jsme se bavili?

Tak mě zajímají sekáče, a těch je tu dost. A možná tu nějaký luxusní obchod je, ale to jsem si nevšimla. Rozhodně nemám problém, že bych neměla kde nakoupit.

A chodíte do nějakých místních kaváren nebo restaurací?

Ne, ale to jsem nechodila nikdy, takže já je neznám. To můj manžel by vám býval řekl lépe. Já to moc nevím.

Vnímáte nějaké zdražování Karlína jako čtvrti?

No já myslím, že se tu nezdražuje víc, než kdekoli jinde. Třeba nájmy možná, ale to nevím, protože tady je to v osobním vlastnictví a platí se tu jen nějaká částka na tu údržbu, tak ona není malá samozřejmě, ale nejsou to ty hrůzy. To je velká výhoda, i když samozřejmě taková nějaká ta povinná částka není nízká, ale oproti tomu, jak tady vypadají ty nájmy, je přijatelná. Ve srovnání s tím jo.

A nemáte představu, nestěžoval si Vám třeba někdo, kdo takhle bydlí v nájmu, nevíte o někom?

Ne, já tady ty lidi moc neznám. Ani nikoho, kdo by se v důsledku finančního tlaku musel nějak odstěhovat.

Jak hodnotíte Karlín z hlediska bezpečnosti?

Tady je to bezpečný, i večer. Tady dřív bydlelo hodně romů, teď je jich tu málo, tak jednou jsem šla asi o půlnoci, tam stála taková skupinka romů, tak jsem řekla „s dovolením“, oni se rozestoupili, oni jsou velice milí a vlídní, nebo jednou, ale to už je mnoho let, jsem šla přes park s nějakým nákupem, tam běhalo hromada romských dětí, tak se nabídli, že mi to poponesou, a pak si všimli, že tam někdo nechal na lavičce tašku s nákupem, no oni se vylekali, rozběhli se, hledali tu paní, co to tam nechala, takoví hrozně milí děti. Dokonce ten Robert se kamarádil s našima holkama, chodíval sem k nám, ale to už je hodně dávno, a jednou jsem byla doma, myla jsem nádobí ručně, a on tam seděl a přemejšlel, bylo mu třeba 8 let, a říkal: „Já, až budu velkej, tak to budu mít doma takový, jako to máte vy“. A zrovna nedávno se s ním dcera setkala, on se vyučil malířem pokojů, má firmičku. No a to je to, co by pomohlo při řešení té romský otázky, oni musej mít vzor, ty děti. Jak ho mají, já si tady nepřičítám žádný zásluhy, ale jakmile mají vzor, tak je to mnohem lepší. No já jsem v životě s romy tady neměla žádný potíže, vůbec ne. A teď už je jich tu málo, dřív jich tu bylo víc.

A byl pro Vás Kalrín dříve bezpečnější nebo naopak nebezpečnější?

Ne, já jsem tu nebezpečí nikdy nijak nevnímala.

Co Vám tady tak nejvíc vadí tady v Karlíně?

No tak specificky v Karlíně, to se nedá říct. To mě nic nenapadá.

Co třeba z hlediska pořádku, jestli byl Karlín dříve čistší a uklizenější, anebo je naopak dnes?

Já myslím, že to je pořád stejný.

A co z hlediska dostupnosti lékařské péče, to jste tady spokojena?

Jo, tak to jsem naprosto spokojena. Tady bydlí kousek taková hodná paní doktorka. A docela blízko je Bulovka, jak který oddělení, ale má vcelku dobrou pověst.

Aha, a co třeba doprava v Karlíně?

No doprava tady funguje tak přijatelně, akorát teda těch aut přibylo, tady v přístavní se nedá ani otevřít okno. Oni to sem odstranili z té Sokolovský...

Tak tím se zase zútněla ta Sokolovská, ne?

No Sokolovská se zútněla, ale kdo bydlí v té Pobřežní, ten to logicky nepokládá za dobrej nápad. Tady kdybych otevřela okno, tak se neslyšíme. To je hrozný. To je jediný, co mi tu vadí, pochopitelně. Ale nadruhá straně tam u Sokolovský a Karlínského náměstí, tam těch aut ubylo zásadně. Dřív se ta Sokolovská vůbec nedala přejít. Teď už je to lepší. Ale zase já už tolik nechodím, protože jsem měla úraz asi tak před půl rokem, tak moc nikam nechodím teď, to bych se musela belhat. Ale zase budu chodit, pochopitelně. Tady je to naštěstí všude blízko.

A dokážete posoudit, jak Vám vyhovuje vnější prostředí, hlavně z hlediska toho pohybu, jestli je dostatečně bezbariérový?

To myslím, že je, oni tady udělali na těch přechodech takový ty snížení, taky myslím, že to je udělaný i pro slepce lepší, tak myslím, že se to zlepšuje. Já jsem zatím nic takhle nepotřebovala, ale třeba ty snížení jsou dobrý, i pro vozíčkáře ideální.

A kdybyste měla možnost něco konkrétního v Karlíně vylepšit, tak co by to bylo?

No to teď nevím, možná víc nějaký tý zeleně, oni teďka vykáceli to roští v tom parku na Karlínkém náměstí, což asi na jednu stranu parku prospívá ale na druhou stranu tý zeleně je tam tím pádem míň. A to dětský hřiště je tam dobrý, a dokonce jsem si všimla, že tam jsou takový ty aparáty na cvičení pro seniory. Já jsem to jednou zkusila a bolely mě z toho záda, no on člověk musí asi vědět, jak tam cvičit. Jo to je tady taky takový šikovný, pořád se tomu říká pionýrák, dům dětí a mládeže, tak to si prohlídněte, tak tam je spousta nejrůznějších možností kulturního vyžití. Jestli je tam i něco pro seniory nebo někde jinde, to já nevím. Asi nějaký program pro seniory tady na P8 je, jednou jsem prolistovávala tu Osmičku, tak jsem tam na něco narazila, ale tak toho já se neúčastním. Jinak jsem jednou jedinkrát podepsala nějakou petici za připojení Karlína k Praze 7, to mi trafikantka nějak dala na podpis, tam dělá starostu Čížinský, tak že by se o nás prý hezky staral. A mě by to nevadilo bejt jinde, protože ta P8 je hodně rozsáhlá, tam patří i různý sídliště, tak každé chce, aby Karlín patřil k tý opravdový praze. Ale jestli P8 prosazuje nějaký negativní věci vůči Karlínu, to nevím.

RESPONDENTI 11, 12 A 13

Říká se, že povodně Karlínu pomohly.

A: Pomohly, hodně pomohly. Ten Karlín byl opravdu dost zataralej, takovej jako spousta romů tady bylo, plnej parka všechno žejo, v bytě jich bydlelo třicet, přihlášený byl jeden. Ale potom po tý povodni to začli všechno kontrolovat, kde kdo bydlí a tak dál. Takže to jako tomu Karlínu moc pomohlo.

Takže říkáte, že se změnilo to sociální složení obyvatelstva.

A: Hodně se to změnilo, postavili nový baráky, i když to teda jsou většinou samý kanceláře, v tý pobřežní, no.

B: No tam taky bylo slepý rameno, to se zasypalo, ale to už bylo po válce.

A: No a to sociální složení se změnilo, a obchody jako, ty se měněj furt, to je asi všude, že dneska jsou tam lahůdky a zejtra jsou tam oděvy a pozejtří obuv.

C: No to vesměs záleží na domácím, když vidí, že se mu tam někdo uchytil, tak mu zvýší nájem, no a ty pak zase už odejdou, tak se to tady střídá hodně, ty obchody.

A: No a ty baráky, co tam postavili, tak jsou teda hezký, ale je to spousta, spousta kanceláří.

C: No a po tom 89 se tady obnovil sokol, tak máme takovou možnost sportovní činnosti.

Takže tím že se obnovil, tak je to pro vás taková možnost víc se potkávat teda? Že dodává pocit nějaký komunity?

A: Ano. A ještě sem přijdou třeba ne z Karlína, třeba tyhle ti známí, tyhle ti známí.

Máte v Kalríně hodně známých, i třeba odjinud než ze sokola?

A: Jojo, taky. Ačkoli teda hodně umírají taky, v tom našem věku. Už jich není tolik, kolik jich bylo.

Je tu znát nějaká jako pospolitost, že spolu karlíňáci držejí při sobě?

C: No mezi normálníma lidma asi ne, ale tady sokolové docela jo. Že se scházíme a jezdíme na vejlety společně.

A dřív to třeba bylo lepší i mimo ten Sokol? Že by se lidi potkávali na ulici, poznávali, zdravili...

A: Nene, to jen ten sokol to tak nějak stmeluje a dává dohromady.

Vy jste říkali, že se tady rychlemění to složení obchůdků, že se zavírají a otvírají nové. To vám vadí nebo vám to spíše vyhovuje?

A: Ale tak ty starý, nám se jedná o potraviny nebo něco a ty jsou stálý, ty zůstávají. Takže my většinou chodíme do těch supermarketů, Albert nebo Billa jsou tu. Jinak teda tady jsou Vietnamci, a docela slušně se chovají k lidem.

B: Ty zase mají dlouhodobě otevřeno, tam můžete kdykoli zaskočit, když člověk něco potřebuje. Takže nemáme problém, že bysme nemohli nakoupit, co potřebujeme, jsou tu dva ty velký a další taky jsou dost otevřený.

Aha. A otvírají se tady nějaký nový podniky, hospody, kavárny, vinárny...?

A: Jo furt, teďka toho je spousta. To je samý bistro, na křižíkový, od náměstí na poříčí, tam jsou furt. Teď tam je zas nějaký nový jsme koukala. Se divím, že se můžou užít. To je na jeden blok jsou třeba tři podniky.

Aha. A chodíte do nich někdy?

A: Ale do některých jo. My jako jo, jdem na ten oběd, nebo máme slezinu rodinnou, ale to je prakticky jeden, do kterého chodíme pravidelně nějak, a jinak do těch ostatních ne. To je taková stálejší restaurace.

Takže to už tam je dlouho nebo to je nějaký nově otevřený podnik?

A: Ne, ta restaurace je tam strašně dlouho. Ještě za války to bylo u svobodů, teď je z toho u saní.

C: Každý majitel, který se tam dostane, si to předělá a zas se to jmenuje jinak.

B: Tohle je jedna z těch, co jsou takový rodný v Karlíně, dá se říct. Tak ty většinou zůstaly, ale ještě k nim právě přibýlo hodně takových malejch novejš, tam sedějí dva tři lidi, jak se to může užít

nepochopim. Ale těch původních je tu několik. Ale těch novodobých, třeba na tý sokolovský, tam máte ob barák nějaký bistro, občerstvení, čínský nebo vietnamský restaurace...

C: Ty jsou prázdný večer, ale ostatní restaurace jsou večer narvaný. Ale to jsou většinou mladý lidi, co tam choděj.

A vy takhle večer moc nikam nechodíte?

C: Ne večer ne, to už pro nás není.

Říkali jste teda, že jsou tady nějaký ty starý původní, a ty se teda držej? Že nejsou vytlačovaný těma novejma...

A: Jojo, a pak ještě přibejvaj ty nový. Místo oděvů tak třeba udělaj restauraci.

Takže takovýhle spíš tradiční obchůdky, jako ty oděvy a tak, se zavíraj?

A: Jojo, mění se to. No ty služby ale, ty snad nejsou nikde, dát si třeba spravit boty, nebo čistírna, nebo takovýhle, tak to snad není nikde, to se ruší asi po celý praze, nejen v Karlíně. Dřív toho tady bylo víc, obuvník byl támhle a támhle opravoval tašky, to byli takovýti řemeslníci.

Vy bydlíte přímo v Karlíně?

A: Jojo, přímo na náměstí Karlínským.

A ve vlastním, nebo v nájmu?

A: No už je to zprivatizovaný. Takže už je to naše, ale musíme to splácet, pětadvacet let, máme hypotéku.

Mě právě zajímá, jestli nemáte přehled, jestli se nějak výrazně zdražujou nájmy?

A: No zdražovaly se právě, ale teď už nám ho nemůžou zdražit. Musí se splatit ta hypotéka. Jinak park nám tady teďka udělali hezkej moc na tom karlínským náměstí. To jsme spokojení, hezky ho udělali.

A jste spokojeni celkově s proměnami toho vnějšího prostředí, ulic, veřejných prostranství?

C: No úklid tady jako nefunguje.

A: Jak kde a jak kdy. Listí třeba jsou hrabat, když to spadne, ale ještě je ho plno na stromech, a druhý den tam je zas.

C: Oni třeba čistěj ulice, projedou to autem, ale na chodnících to zůstane. A další den je to rozfoukaný a je to jako když se neuklízelo no. Oni si daj datum, maj to naplánovaný, ale jestli to bude dál padat nebo jestli to má nějaký význam, to neřešej.

Chodíte po Karlíně pěšky? Máte někde problémy s bezbariérovostí?

A: Já bych řekla, že to je docela v pohodě, určitě je to lepší, než to bylo.

A co se Vám tak nejvíc líbí na stárnutí v Karlíně?

B: No to je zvyk, tady bydlíme 85 let, bych z Karlína nechtěla.

A je čím dál tím příjemnější k žití?

A: Ale jo, já bych řekla, že jo.

B: Já taky. To je trend v celém státě a tady taky a tím, že po té povodni se to všechno muselo hodně obnovit a zmodernizovat, tak myslím, že to hodně pomohlo Karlínu.

A je naopak něco, co Vám vyloženě vadí na Karlínu?

A: No vadí nám třeba parkování. Parkování a úklid.

B: No protože je tady hodně podnikatelů a každé má auto. A my jsme tady poslední zóna, co je neplacená. Přijdou ráno všichni venkovský do práce a všechno obsadí. A když jste místní, tak nemáte šanci, když ráno vyjedete, abyste se vrátili. Třeba do Kuaflandu, který je daleko, když chcete jet nakoupit, tak radši ani nejedu, protože zpátky bych se nedostala.

A: Už několikrát mělo být zavedeno to placené stání a zatím není a místní na to teda doplácí, proti venkovským a všem podnikatelům a zaměstnancům.

A těch aut teda přibývá?

C: Jo, rozhodně.

B: Sice jsou tu podzemní garáže, ale ty jsou placené. Kdežto venkovní stání je neplacené.

C: Ty nové velké budovy, kanceláře, tak tam jsou podzemní garáže a jsou velice drahé, takže lidi parkují venku.

Je život v Karlíně čím dál tím dražší?

A: Já bych řekla asi tak jako všude. Že by Karlín byl dražší než ostatní čtvrtě, to asi ne.

B: Ale stane se, že ty nájmy neuplatíš. Ale u nás se to změnilo tou privatizací no tou hypotékou. Že už se nezvedají ty činže.

A Znáte někoho, kdo tady bydlel a pak už ten nájem neuplatil, tak se musel odstěhovat?

A: Známe známe, u nás zrovna byly dvě partaje, co tady bydlely, ale teď už se radši odstěhovaly na chatu úplně mimo Prahu a prodali ho celkem výhodně, velice výhodně. Oni už na činži neměli, nemohli by to splácet, ale ten byt prodali výhodně, třeba za dva miliony, plus ty lidi splácí dál tu hypotéku, který to od nich koupili.

B: Ale to můžou udělat ty, který mají kam jít. Jsou ale lidi, který taky nemají kam jít, tam je to potom horší.

A Nabízí třeba MČ nějaký sociální byty?

A: Taky dává, Honza dostal byt na Strážkově, ale on měl žádost na to kolik let, ona to není legrace. Že na to čekal asi čtyři roky. Ona to není legrace získat.

B: A tady v Kalríně je taky takovej domov pro seniory, proti Zábranskejm.

C: To není domov, to jsou jenom služby.

B: Ne služby, tam i bydlej, tam žádá Liby sestra taky, no jistě. Ale není jich tam moc těch bytů no. V Křížíkově ulici.

C: No, ale to se nedá počítat s tím, že by přidělovali byty, to jako je minimálně.

A: No, to ne, to si každej musí nějak zařídit sám.

C: Oni spíš tadyty byty, co se uvolnily, že třeba někdo zemřel, tak to oni zrenovovali a prodali.

A: No oni skoro všechny ty baráky, který nebyly soukromníků, tak zprivatizovali. Obecních bytů je minimum.

Znáte svoje sousedy v domě?

A: Jo, v baráku se známe, pokud tam nepřišli ti noví, kteří to pronajímaj, furt se tam měněj, tak jinak s nima vycházíme velice dobře. Máme výborný vztahy. Já mám třeba sousedku, je to vdova, má desetiletýho chlapce, tak ona jenom babi dědo, kluk taky, tak jsme ho hlídali, když byl malej. Teď už nepotřebuje, ale ona třeba jde z práce, tak zazvoní a jestli něco nepotřebujeme, hezký vztahy máme vůbec s hodně lidma v baráku?

To bylo vždycky takhle?

A: Jo, oni už nás všichni berou jako starousedlíky.

B: Ono asi taky je třeba říct, tohle je dvoupatrovej dům a má tam pavlač, takže ty lidi jsou víc v kontaktu. Já bydlím vedle, to je pětipatrovej dům, a tam už se tolik neznáme. Zejména teďka, když ty starý se odstěhovali nebo pomřeli, tak se to vyměnilo to obyvatelstvo. Takže vycházíme spolu, ale už tam ty kontakty nejsou takový.

C: Maximálně znáš souseda no na tom patře. Nebo občas někoho staršího o patro vejš nebo níž třeba. Ale jinak to je něco jinýho no.

A točí se hodně ti nájemníci stěhují se tam noví lidi?

C: Ne, to bych neřekla, prostě se to tak nějak vyměnilo, když byli třeba starší a pomželi nebo se odstěhovali. No já tam bydlím 80 let, tak za tu dobu se to vyměnilo, to je přirozený.

A: No ale u nás, tam jsou dvě partaje, který ten byt jako koupili, ale teď ho pronajímaj, takže tam je furt někdo, udělali si z toho hotel. Takže je tam hodně cizinců a furt se tam něco courá. Co tejděn třeba nová parta (*airbnb*), jsou tam třeba tři čtyři dni, max tejděn.

A s tím jsou nějaké problémy?

C: No tak bývá, že třeba rozlijou něco na schodech žejo a teď se k tomu nikdo nemá, aby to vyčistil. Anebo třeba máme přeplněný popelnice, protože oni normálně celý plastový lahve hoděj do popelnice.

A: Oni nevědí vůbec, co maj dělat, před barákem máme ty kontejnery, není to takový jako když tam někdo bydlí dýl, i když tam dáme nějaký nápis. To jsme řešili s těma majitelem, oni to třeba řeknou jedněm, jenže za tejdě zase přijdou jiný...

Je něco, co třeba dřív bylo výrazně lepší a teď se zhoršuje, co byste chtěli změnit?

A: Neřekla bych. Takže ty změny jsou k lepšímu spíš. Snad jen ta výstavba, spousta novejšch kanceláří tam na tý pobřežní.

C: Naopak předtím tady byly továrny, takže to je změna k lepšímu. A i se tady líp topí, předtím tady bylo topení na brikety, na naftu...tak teď je to takový čistší.

B: Akorát teda ten výtah zatím nemáme. Ono se dá přistavit tam, jenže teď se to privatizovalo ten barák, tak teď na to nejsou peníze a když na to peníze byly, tak vždycky do toho něco přišlo, jednou jsme vyhořeli, podruhá byla povodeň a potřetí změnili starostu, kterej slíbil výtah, to měla bejt ta výstavba. A pak už se to privatizovalo. Nejhorší byla ta povodeň, všechny peníze i obec dala do těch rekonstrukcí a na výtah nezbylo no, dělal se odpad, plyn, elektrika, všechno, do prvního patra až to bylo vyplavený.